

Instruktioner för rapportering av Balansstatistik för monetära finansinstitut (MFI)

Gäller fr.o.m. rapporteringen avseende mars 2023

Innehåll

1	Introduktion.....	5
2	Rapportering av MFI	5
2.1	Frekvens och inlämningsdatum	5
2.2	Inlämning.....	6
2.3	Rapportering	6
3	Koncept och definitioner	6
3.1	Referensperiod	6
3.2	Moder och huvudkontor.....	7
3.3	Värdering av utlåning och in- och upplåning	7
3.4	Upplupna räntor.....	8
3.4.1	Brutto- och nettoredovisning	8
3.5	Löptidsfördelning.....	9
3.5.1	Utlåning efter ursprunglig och återstående löptid	9
3.5.2	In- och upplåning med överenskommen löptid och uppsägningstid	10
3.6	Dagslån	11
3.6.1	Transaktionskonton med kredit inklusive revolverande krediter.. ..	11
3.6.2	Repor.....	12
3.6.3	Avistakonton.....	12
4.	Klassificering mellan olika balansräkningsposter.....	13
4.1.	Uppställningsform	13
5.	Motpartsfordelning	13
5.1.	Definition av hushåll.....	13
5.2.	Hemvist för hushåll.....	13
5.3.	Hemvist för företag	14
5.4.	Sektorer i Sverige	14
5.5.	Sektorer i utlandet	15
5.6.	Centrala motparter	15
5.7.	Investeringsfonder	15
5.8.	Värdepapperiseringsinstitut (FVC)	16
5.9.	Internationella organisationer och myndigheter i utlandet	16
5.10.	Motparter för värdepapper	17
6.	Beräkning av omvärderingar	18
6.1.	Omvärderingar av lån/konstaterade kreditförluster	18
6.2.	Omvärderingar av värdepapper, förutom derivat, värderade till marknadsvärde	18
6.2.1.	Metod 1 - Utgå från transaktioner.....	19
6.2.2.	Metod 2 - Utgå från anskaffningsvärde	21
6.3.	Omvärderingar av värdepapper, förutom derivat, värderade enligt lägsta värdets princip (LVP)	23
6.4.	Värdepapper värderade till anskaffningsvärde	24
6.5.	Omvärderingar av derivat	24
6.5.1.	Vad som räknas som transaktioner i derivat	24
6.5.2.	MFI jämfört med Betalningsbalansen FD31	26

6.5.3. Valutakurs.....	26
6.5.4. Motpartsfördelning av omvärderingar av derivat.....	26
7. Redovisning av MFI-filialverksamhet i utlandet och mellanhavanden.....	27
8. MFI-blankettens specifikationer.....	28
Särskild_balans	28
Spec_T1	29
Spec_T2	29
Spec_T3_Sektor	30
Spec_T3_Motparter_Löptid	30
Spec_T3_Löptidsspecifikation.....	30
Spec_T3_Säkerhet	31
Spec_T3_Säkerhet_löptid	34
Spec_T3_Kortkredit.....	34
Spec_T3_Typ_av_kredit	37
Spec_T3_Syndikerade_lån	40
Spec_T3_Nödlidande_lån	40
Spec_T3_Leasingobjekt	40
Spec_T3_Leasing	43
Spec_T4	43
Spec_T5	43
Spec_T6	44
Spec_T7	44
Derivatinstrument	45
Spec_T8	48
Spec_S1_Sektor	48
Spec_S1_Konto_Löptid	50
Spec_S1_Överförbar_inlåning	50
Spec_S2	50
Spec_S3	52
Spec_S4	53
Spec_S5	53
Spec_S6_Korta_positioner	53
Spec_Valuta.....	54
Spec_Land	54
Bostadsinstitutens_utlåning.....	55
Köpta_och_sålda_lån_under_perioden	55
Köpta_Sålda_lån_utestående.....	59
MH_Tillgångar	60
MH_Skulder.....	60
Spec_MH_Valuta	61
MH_Land.....	61
Omvärderingar_Spec_T2	61
Omvärderingar_Spec_T3_Motp	61
Omvärderingar_Spec_T3_Säkerhet	61
Omvärderingar_Spec_T3_Syndi.lån	62
Omvärderingar_Spec_T5	62

Omvärderingar_Spec_T6	62
Omvärderingar_Spec_T7_mm.	62
Omvärderingar_Spec_S3_mm.....	63
Omv_Spec_S6_Korta_positioner.....	63
Omv_Sålda_lån.....	64
Omvärderingar_MH	65
Bilaga 1:	66
Bilaga 2:	67
Bilaga 3: Beslutsträd för klassificering av in- och upplåning	69
Bilaga 4: Exempel på omvärderingar i olika typer av derivat	70
1 Optionskontrakt.....	71
2 Forwardkontrakt	73
3 Futurekontrakt	74
4 Swapkontrakt	75
Bilaga 5: Exempel remburs	77

1 Introduktion

Denna instruktion är ett stöd för rapportering av balansstatistik som samlas in av statistikmyndigheten SCB på uppdrag av Riksbanken.¹

Insamlingen regleras av Riksbankens föreskrifter (RBFS 2021:2). I dessa finns generella anvisningar om vilka uppgifter som efterfrågas, och information om uppgiftslämnarskyldighet. Balansstatistiken är en totalundersökning av sektor S.122 ”Monetära finansinstitut” enligt det europeiska nationalräkenskapssystemet ENS. Insamlingen sker genom rapportering av en särskild balansräkning med olika nedbrytningar och specifikationer, benämnd MFI-blanketten.

Statistiken publiceras månadsvis på SCB:s hemsida och är underlag för levereras till bland annat Europeiska centralbanken (ECB) och Bank for International Settlements (BIS) och SCB:s nationalräkenskaper. Uppgifterna används av analytiker, forskare och massmedia.

Förutom statistikändamål kan Finansinspektionen och Riksbanken också använda insamlade uppgifter för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.²

2 Rapportering av MFI

2.1 Frekvens och inlämningsdatum

Rapporteringen görs i en Excel-blankett som ska vara SCB tillhanda senast 9:e bankdagen efter referensperiodens³ utgång. Blanketten har också stöd för inläsning av textfiler och innehåller summeringskontroller. Tidsplan med aktuella datum läggs årsvis upp på www.scb.se/mfi. På uppgiftslämnarsidan finns också aktuell version av blanketten.

¹ ECB har ansvar för statistiken på europeisk nivå, och de har en mer utförlig manual för rapportering (Manual on MFI interest rate statistics, https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/manualonmfiintereststatistics_201701.en.pdf). I de fall SCB:s instruktion skiljer sig från ECB:s manual gäller SCB:s.

² I enlighet med lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.

³ Se avsnitt 3.1

2.2 Inlämning

Inlämning av blanketten görs via SCB:s webbportal. En separat instruktion för inlämning (Instruktioner för inlämning av Excel-blanketter via SCB:s webbportal) finns på www.scb.se/mfi.

2.3 Rapportering

Poster redovisas i tusentals svenska kronor. Celler utan värden ska lämnas tomma och inga nollor ska rapporteras.

Undantag gäller för följande uppgifter som ska redovisas i ental:

- Antal betal- och/eller kreditkort (Spec_T3_Kortkredit)
- Antal in- och upplåningskonton (Spec_S1_Överförbar_inlåning)

Kursen som ska användas för poster i utländsk valuta är stängningskursen på balansdagen.

Innan inlämnande ska det kontrolleras att blanketten är konsistent och inte innehåller några summafel. Detta kan kontrolleras i fliken Kontroller. Om det finns summafel i blanketten så måste dessa åtgärdas innan blanketten skickas in till SCB.⁴

3 Koncept och definitioner

I detta avsnitt beskrivs generella metoder och definitioner som är gemensamma för flera delar av MFI-blanketten.

Innehållet i MFI-blanketten bildar en särskild balansräkning med olika avsnitt (specifikationer). Balansräkningen är särskild dels för att den innehåller en valutauppdelning, dels för att vissa avvikelser från allmänna redovisningsprinciper tillämpas. Vilka avvikelser som ska göras tas upp i respektive avsnitt. Som en följd av detta behöver rapporterat värde på olika poster i MFI-blanketten inte exakt stämma överens med ”bokfört värde” i den interna och externa redovisningen.

3.1 Referensperiod

Referensperiod av ställningsvärden avser uppgifter vid utgången av varje månadsskifte, kvartalsskifte respektive årsskifte; beroende på vilken rapporteringsfrekvens som uppgiftslämnaren tilldelats.

⁴ För att se hur SCB granskar inrapporterad data, se filen 'Granskningsanvisningar till MFI-blanketten' <https://www.scb.se/contentassets/ceda07aa933648609b096184bb3c63e1/granskningsanvisningar-till-mfi-blanketten201027.pdf>

Referensperiod avseende omvärderingar, köpta och sålda lån, bostadsinstitutens nya lån och vissa leasingposter avser flöden under månaden, kvartalet respektive året; beroende på vilken rapporteringsfrekvens som uppgiftslämnaren tilldelats.

3.2 Moder och huvudkontor

Enligt 4§ i RBFS 2021:2 delas den juridiska personen som rapporten avser in i två delar enligt nedan:

- Huvudkontor: den svenska delen av verksamheten för en svensk juridisk person och den verksamhet som bedrivs i Sverige via filial för en utländsk juridisk person,
- Utländska filialer: en svensk juridiska persons filialer belägna i utlandet

Det innebär att när benämningen huvudkontor används menas den svenska delen av den juridiska personen, det vill säga moder minus filial plus eventuella mellanhavanden.

Benämningen moder används för att beskriva den juridiska personen inklusive utländska filialer.

För utländska filialer i Sverige blir benämningen moder och huvudkontor likställt.

För svenska juridiska personer ska en MFI-blankett avseende moderbolaget lämnas och en blankett för samtliga utländska filialer.

3.3 Värdering av utlåning och in- och upplåning

Redovisning av utlåning samt in- och upplåning ska anges i nominellt belopp, vilket avviker från Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25).

Med nominellt belopp avses:

- Ett lån som en låntagare enligt avtal är skyldig att återbetala till långivaren
- Både kommande och försenade amorteringar, samt förfallna räntebetalningar och avgifter

Nominellt belopp redovisas före avdrag för eventuella nedskrivningar (reserveringar för osäkra fordringar) och reserveringar för transfereringsrisker eller förändringar i verkligt värde på grund av

kreditrisk. Ut- och inlåning ska redovisas exklusive upplupen ränta och beloppet ska redovisas efter avdrag för avskrivningar, dvs. konstaterade kreditförluster.

Den eventuella skillnaden mellan nominellt och bokfört belopp som kan uppstå på utlåning och in- och upplåning och som inte redovisas under annan post (vilket är fallet för t.ex. upplupna räntor och reserveringar) redovisas på Övriga tillgångar, Bokföringsmässiga justeringar om de avser tillgångssidan respektive Övriga skulder, Bokföringsmässiga justeringar om de avser skuldsidan. Posterna Bokföringsmässiga justeringar förklaras mer i avsnitt 8, Spec_T7 och Spec_S3.

Under in-och upplåning ska inte emission av omsättningsbara/överlåtbara värdepapper inkluderas, då de redovisas i avsnitten T3 och S1 samt delposter. Efterställda skulder i form av lån ska redovisas som in- och upplåning.

3.4 Upplupna räntor

Upplupna räntor ska rapporteras under Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (Spec_T8) eller Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (Spec_S4). Upplupna räntor får inte rapporteras ihop med huvudposten vilket är en avvikelse från FFFS 2008:25.

3.4.1 Brutto- och netto-redovisning

Fordringar och skulder ska i MFI-rapporten tas upp till bruttobelopp (för undantag rörande korta och långa positioner i ett och samma värdepapper, se nedan). Detta innebär att de möjligheter till netto-redovisning (kvittning) som finns enligt International Accounting Standard (IAS) 32 punkterna 42-50 inte får tillämpas i MFI-rapporteringen.

Det kan här särskilt observeras:

- Ut- och inlåning ska bruttoredovisas, detta gäller även repor, dvs. en repa och omvänd repa med samma motpart och/eller underliggande värdepapper får inte kvittas.
- Derivat på tillgångs- och skuldsidan får inte kvittas även om en legal kvittningsrätt föreligger.

Regler för säkringsredovisning gäller även för statistikrapporteringen och återköp av egna emitterade värdepapper ska i likhet med redovisningen avräknas från skuldposten.

Korta och långa positioner i ett och samma värdepapper är undantagna från kravet på bruttoredovisning i MFI-rapporten om:

- Det enligt redovisningsreglerna finns en legal rätt att kvitta tillgången och skulden
- Samt om innehavaren har för avsikt att reglera positionerna med ett nettobelopp eller samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Gällande korta och långa positioner i värdepapper får samma hantering som tillämpas i redovisningen därför tillämpas i MFI-rapporteringen för moderbolagets rapportering. För filialrapporteringen ska filialerna ses som ett separat institut vilket medför att kvittning för filialrapporten ska ske för långa och korta positioner som filialer har men utan hänsyn till de positioner som huvudkontoret har.

Exempel 1: Uppgiftslämnaren har derivat med positivt marknadsvärde på 80 mkr och derivat med negativt marknadsvärde om 30 mkr med samma motpart. I MFI-rapporteringen ska detta tas upp som 80 mkr på tillgångar och 30 mkr på skulder.

Exempel 2: Uppgiftslämnaren har ett **långt** innehav om 100 mkr i en aktie A värderad till verkligt värde och en **kort** position i aktie A värderad till verkligt värde på 40 mkr. I redovisningen hanterar uppgiftslämnaren detta som ett aktieinnehav om 60 mkr i aktie A vilket även tillämpas i MFI-rapporteringen.

Exempel 3: Om huvudkontoret har en **kort** position i aktie B om 60 mkr medan filialen har en **lång** position om 60 mkr i aktie B och dessa kvittas för modern kommer moderrapporten inte att redovisa vare sig tillgång eller skuld medan filialrapporten tar upp ett innehav (lång position) om 60 mkr.

3.5 Löptidsfördelning

3.5.1 Utlåning efter ursprunglig och återstående löptid

I de fall utlåning fördelas på olika löptider är det den senast förhandlade räntebindningstiden (ursprunglig löptid) som ska rapporteras.

- Ett lån ska rapporteras i samma löptidsintervall under hela den överenskomna räntebindningstiden.

- Om olika räntebindingstider fastställs för ett låneavtal så ska varje del betraktas som ett eget lån och rapporteras enligt den överenskomna räntebindingstiden.
- ”T o m 3 månader” inkluderar rörlig ränta och bindingstider till och med 3 månader.
- Ett lån som omförhandlas när räntebindingstiden är slut ska rapporteras enligt den nya räntebindingstiden.

På några flikar i blanketten ska även den återstående räntebindingstiden för lånet rapporteras. Den återstående räntebindingstiden minskar successivt från datumet rapporten avser fram tills slutet av räntebindingstiden. För utförligare förklaring, se kapitel 8 avsnitt Spec_T3_Löptidsspecifikation.

3.5.2 In- och upplåning med överenskommen löptid och uppsägningstid

För nya skulder under perioden rapporteras inlåning med överenskommen löptid. För utestående belopp rapporteras in- och upplåning med överenskommen löptid och med uppsägningstid.

In- och upplåning med överenskommen löptid avser inlåning som:

- inte kan tas ut i kontanter eller överföras till annat konto under den avtalade löptiden eller
- som kan tas ut i kontanter eller överföras till annat konto endas mot avgift eller försämring av räntevillkoren.

Med överenskommen löptid avses den ursprungliga löptiden under vilken insättningen är låst eller omgärdad av uttagsrestriktioner. Fasträntekonton är i regel inlåning med överenskommen löptid men även konton med rörlig ränta kan uppfylla definitionen då löptiden här kan skilja sig från räntebindingstiden.

Administrativt reglerad inlåning såsom skogskonton tas upp här efter löptid. Administrativt reglerad inlåning där löptidskriteriet är irrelevant klassificeras som inlåning med överenskommen löptid över 2 år.

Även återbetalningsbara likvida medel som ställts som säkerhet för derivatavtal tas upp som inlåning med överenskommen löptid. Återbetalningsbara likvida medel som ställts som säkerhet för värdepapperslån rapporteras däremot som repor.

Individuellt pensionssparande tas inte upp här. Sådant sparande tas i stället upp under posten individuellt pensionssparande med motpart hushåll.

In- och upplåning med uppsägningstid avser inlåning som:

- inte kan tas ut i kontanter eller överföras till annat konto innan uppsägningstidens utgång eller
- som kan tas ut i kontanter innan uppsägningstidens utgång endast mot avgift eller försämring av räntevillkoren.

Under inlåning med uppsägningstid upp till tre månader tas även upp konton utan uppsägningstid eller löptid men där uttag är belagda med betydande avgift eller försämring av räntevillkor. Även konton med begränsat antal fria uttag per år tas upp här, oavsett vilken avgift de icke-fria uttagen är belagda med.

Med betydande avgift eller försämring av räntevillkor avses avgift/försämring som motsvarar mer än 0,5 procent av uttagsbeloppet om avgiften uttrycks i procent av uttagsbeloppet. Om uttagsavgiften uttrycks som ett i förväg fastställt belopp avses med betydande en uttagsavgift på mer än 15 SEK per uttag.

Under ”inlåning med uppsägningstid över två år” tas även upp placeringskonton utan uppsägningstid eller löptid, men där möjligheten till uttag är begränsad och begränsningen inte kan frångås genom en avgift eller ränteavdrag.

3.6 Dagslån

Med dagslån avses inlåning med avtalad löptid upp till en svensk bankdag.

3.6.1 Transaktionskonton med kredit inklusive revolverande krediter

För kontokortskrediter och övriga transaktionskonton med kredit och revolverande krediter ska endast nyttjad och ej ännu återbetalad kredit rapporteras, dvs. inte hela den beviljade krediten.

Kontokortskrediter innefattar:

- Kortkrediter där ränta utgår eftersom utnyttjad kredit inte betalats vid första möjliga betalningstillfälle.
- Kortkrediter där ränta utgår så fort krediten utnyttjas.

Övriga transaktionskonton med kredit och revolverande krediter innefattar:

- Betalkortsfordringar, dvs. kortkrediter med noll procents ränta (som sedan efter en räntefri period övergår i kontokortskredit om den inte betalas vid första möjliga betalningstillfälle).
- Debetsaldon på avistakonton (dvs. negativa saldon):
 - Krediter som inte är på förhand beviljade, dvs. övertrasseringar.
 - Nyttjade krediter som är beviljade på förhand (dock ej kopplat till ett kort).
 - Byggnadskreditiv
 - Checkräkning

3.6.2 Repor

För både repor och omvända repor (repor på tillgångssidan) tas bokfört värde upp av lämnad köpeskillning vid äkta återköpstransaktioner (för definition av äkta återköpstransaktioner, se FFFS 2008:25, 3 kap, 8 §) och återbetalningsbara likvida medel som erhållits som säkerhet för värdepapperslån. Även oäkta återköpstransaktioner (den mottagande parten har rätt, men inte skyldighet, att återlämna tillgångarna till ett i förväg fastställt pris) ingår här om det är uppenbart att optionen att återlämna tillgångarna kommer att utnyttjas.

3.6.3 Avistakonton

Med avistakonton avses inlåning utan överenskommen löptid, uppsägningstid eller betydande restriktioner i uttagsvillkoren, med både:

- Inlåning som är direkt överförbar (se definition av överförbar inlåning ovan)
- Inlåning som inte är direkt överförbar men som kan omvandlas till kontanter på upp till en bankdag utan att en betydande avgift eller försämring av räntevillkoren tillkommer.

För definition av betydande restriktion, avgift eller försämring av räntevillkor, se avsnitt 3.5.2

Konton med begränsat antal fria uttag per år ska oavsett vilken avgift de icke-fria uttagen är belagda med läggas på inlåning med uppsägningstid upp till och med 3 månader,

Som avistakonton räknas exempelvis lönekonton, sparkonton med fria uttag samt saldon för kontantkort som institutet utfärdar.

Dagslån eller återbetalningsbara likvida medel som ställts som säkerhet för derivatavtal eller värdepapperslån räknas inte som avistakonton.

4 Klassificering mellan olika balansräkningsposter

4.1 Uppställningsform

Vid klassificering av balansräkningsposter gäller de direktiv som framgår av RBFS 2021:2, samt dess hänvisningar till FFFS 2008:25.

Observera att vid rapporteringen av MFI-blanketten gäller inte bestämmelserna om Avvikelse från balansräkningens uppställningsform enligt FFFS (2008:25), 3 kap, 2 § och ÅRKL (1995:1559), 3 kap, 1 §, andra stycket.

Kriteriet för hur ett instrument ska klassificeras i MFI-undersökningen är dess egenskaper. Syftet med innehavet, dvs. om ett instrument hålls på kort eller lång sikt är inte relevant för rapporteringen. Exempelvis ska inte ett räntebärande värdepapper klassificeras som utlåning även om syftet med innehavet är att behålla pappret till förfall.

Av FFFS 2008:25 (bilaga 1, 4 § och 5 § respektive 6 §) framgår att det primära kriteriet vid gränsdragningen mellan räntebärande värdepapper och utlåning är om fordran är omsättningsbar och/eller överlåtbar. Placeringar som motsvaras av löpande skuldebrev redovisas normalt under obligationer och räntebärande värdepapper, medan enkla skuldebrev normalt redovisas under någon av utlåningsposterna.

5 Motparts fördelning

5.1 Definition av hushåll

Med begreppet Hushåll avses företagshushåll och övriga hushåll. I Sverige räknas enskild firma/enskild näringsverksamhet och enkelt bolag (där deltagarna inte är juridiska personer) som företagshushåll vilka också ingår i SCB:s företagsregister. Handelsbolag, kommanditbolag och aktiebolag räknas däremot till finansiell eller icke-finansiell företagssektor. Övriga svenska hushåll är personer som inte är företagshushåll och som är folkbokförda i Sverige. Deras personnummer finns inte i företagsregistret.

5.2 Hemvist för hushåll

När det gäller hushåll (fysiska personer) ska den som är folkbokförd i Sverige räknas som svensk. För fysisk person som inte är folkbokförd i Sverige styrs hemvisten av personens utländska adress.

5.3 Hemvist för företag

När det gäller företag (juridiska personer) är huvudregeln att hemvisten avgörs av var obegränsad skattskyldighet föreligger för den juridiska personen. Filialer anses dock alltid vara hemmahörande i värdlandet, det vill säga i det land där filialen är etablerad. Hemvisten påverkas inte av om den juridiska personen är helt eller delvis undantagen från skattskyldighet (till exempel stat, kommuner och vissa stiftelser). För värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder gäller att fondens, inte fondförvaltarens, registreringsland är styrande för dess hemvist.

Svenska bolags filialer i utlandet ska klassificeras som utländsk motpart.

För landfördelning av internationella organisationer se avsnitt 5.9 ”Internationella organisationer och myndigheter i utlandet”.

5.4 Sektorer i Sverige

Som stöd vid sektorklassificering av svenska motparter kan uppgiftslämnare använda SCB:s Motpartsclassificering av kundregister utan kostnad. För tillgång till tjänsten, kontakta SCB:s Företagsregister på telefonnummer 010-479 65 80 eller e-post scbforetag@scb.se.

De olika sektorerna finns beskrivna i SCB:s Standard för institutionell sektorindelning 2014 (MIS 2014:1). Riksbanken tillhandahåller en lista över monetära finansinstitut, som finns på Riksbankens hemsida [Lista över svenska monetära finansinstitut | Sveriges Riksbank](#).

Noterbart är att Sjunde AP-fonden tillhör sektorn Finansiella servicebolag [126100] medan övriga AP-fonder tillhör sektorn Sociala trygghetsfonder [131400]. Pensionsmyndigheten ingår också under sektorn Sociala trygghetsfonder.

Se Bilaga 1 för de sektorer som finns i SCB:s Företagsregister.

I blanketten förekommer sektorn ”Övriga finansiella företag, ej MFI” för svensk motpart vilken avviker från sektorn ”Andra finansiella företag”. Skillnaderna specificeras i en not på aktuell specifikation.

För klassificering av centrala motparter samt Värdepapperiseringsinstitut (FVC) se avsnitt 5.6 ”Centrala motparter” och 5.8 ”Värdepapperiseringsinstitut (FVC)”.

5.5 Sektorer i utlandet

SCB:s Företagsregister saknar uppgifter om utländska motparter. Vid tveksamma fall bör SCB:s personal kontaktas för avstämning. Se kontaktinformation på uppgiftslämnarsidan www.scb.se/mfi.

ECB publicerar en förteckning över MFI i EU. Länk till denna finns på SCB:s webbsida för uppgiftslämnare, www.scb.se/mfi, under ”Se även” - ”Förteckning över svenska och utländska finansiella institut”.

Med ”bank” avses i övriga utlandet de typer av institut som i EU är klassade som monetära finansinstitut. Detta omfattar utöver banker även andra finansinstitut som har utlåning till allmänheten och inlåning eller nära substitut till inlåning från allmänheten som en betydande del av sin verksamhet.

För klassificering av internationella organisationer och myndigheter i EU och övriga utlandet se avsnitt 5.9 ”Internationella organisationer och myndigheter i utlandet”.

5.6 Centrala motparter

Med centrala motparter (Central Counterparties, CCP) menas institut som fungerar som mellanhand vid finansiella transaktioner. I Sverige räknas Nasdaq Clearing Aktiebolag (org. 556383-9058) som central motpart och ingår i sektor Övriga finansförmedlare. För EMU-länder ingår CCP i sektorn Övriga finansiella företag, ej MFI. För centrala motparter i Sverige och i EMU-länder ska repor (ut- och inlåning) särredovisas.

En uppdaterad lista över centrala motparter i Europa publiceras av European Securities and Markets Authority (ESMA). Länk till denna finns på SCB:s webbsida för uppgiftslämnare, www.scb.se/mfi, under ”Se även” - ”Förteckning över svenska och utländska finansiella institut”.

5.7 Investeringsfonder

Inom sektorn ”Investeringsfonder, utom penningmarknadsfonder” ingår icke-monetära värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder (AIF).

I sektorn ingår exempelvis:

- Aktiefonder
- Räntefonder (som inte klassificeras som penningmarknadsfonder)

- Fondandelsfonder (s.k. fond-i-fond)
- Börshandlade fonder (ETF)
- Specialfonder
- Riskkapitalfonder och andra alternativa investeringsfonder utom specialfonder

Gällande gränsdragningen mellan riskkapitalfonder och aktier respektive andelar i onoterade bolag, har riskkapitalfonder ofta en specificerad investeringstid efter vilken innehaven säljs och tillgångarna fördelas till ägarna, vilket skiljer dem från onoterade bolag.

5.8 Värdepapperiseringsinstitut (FVC)

Med värdepapperiseringsinstitut eller FVC (Financial Vehicle Corporation) menas ett juridisk fristående institut som deltar i värdepapperisering genom att köpa tillgångar, kreditrisker eller försäkringsrisker och emittera värdepapper eller ställa ut derivat. Se även avsnitt Köpta_sålda_lån_under_perioden i avsnitt 8.

FVC i Sverige har sektorkod, 125100. För information om vilka institut som klassas som FVC vänligen använd SCB:s tjänst Motpartsklassificering av kundregister eller ECB:s lista över FVC i EU-länderna. Länk finns tillgänglig via www.scb.se/mfi, under ”Se även” - ”Förteckning över svenska och utländska finansiella institut”.

ECB tillhandahåller också en lista över FVC i EU-länder. Länk till denna finns under ovan beskrivna länk.

5.9 Internationella organisationer och myndigheter i utlandet

Internationella organisationer ska klassificeras som Övriga utlandet och inte på det land där organisationen fysiskt är placerad. Undantag är:

- European Stability Mechanism (ESM) (Klassificeras som EMU-motpart)
- European Investment Bank (EIB) (Klassificeras som Övriga EU-länder)
- Single Resolution Board (SRB). (Klassificeras som Övriga EU-länder)

Centralbanker ska klassificeras utifrån det land som myndigheten tillhör, undantag är ECB som ska placeras på Tyskland och BIS som ska placeras på Schweiz (Övriga utlandet).

Nedan följer ett urval av internationella organisationer och monetära myndigheter och hur de ska klassificeras i MFI. En mer omfattande lista finns i Eurostats ”Balance of payments Vademecum”. Det bör observeras att ingen av listorna är heltäckande.

Urval av internationella organisationer och monetära myndigheter och hur de ska klassificeras i MFI

Namn	Förkortning	Klassificering i MFI
European Central Bank	ECB	MFI, Tyskland, EMU-länder
Bank for International settlements	BIS	MFI/Bank, Schweiz, Övriga utlandet
International Monetary Fund	IMF	MFI/Bank, Övriga utlandet
Arab Monetary Fund	AMF	MFI/Bank, Övriga utlandet
Danmarks Nationalbank		MFI, Danmark, Övriga EU-länder
European Free Trade Association	EFTA	Offentlig sektor, Övriga utlandet
African Union	AU	Offentlig sektor, Övriga utlandet
World Health Organisation	WHO	Offentlig sektor, Övriga utlandet
World Trade Organisation	WTO	Offentlig sektor, Övriga utlandet
International Committee of the Red Cross	ICRC	Offentlig sektor, Övriga utlandet
Organisation of the Petroleum Exporting Counties	OPEC	Offentlig sektor, Övriga utlandet
European Investment Bank	EIB	MFI, Övriga EU-länder
Single Resolution Board	SRB	Offentlig sektor, Övriga EU-länder
European Stability Mechanism	ESM	Övriga motparter, EMU-länder
OPEC Fund for International Development	OFID	Övriga motparter, Övriga utlandet
International Finance Corporation	IFC	Övriga motparter, Övriga utlandet
Nordic Investment Bank	NIB	Övriga motparter, Övriga utlandet
Asian Development Bank	ADB	Övriga motparter, Övriga utlandet
European Bank for Reconstruction and Development	EBRD	Övriga motparter, Övriga utlandet

5.10 Motparter för värdepapper

För värdepapper som belåningsbara statsskuldsförbindelser, obligationer och andra räntebärande värdepapper samt aktier och andelar avser motparten emittenten av värdepappret. Det är emittentens hemvist och inte var aktien eller det räntebärande värdepappret handlats som styr landfördelningen.

Motpartsfördelningen påverkas inte av om det finns en garant bakom de emitterade värdepappren. För motpartsfördelning av derivat se ”Derivatinstrument” under avsnitt Spec_T7 i kapitel 8.

Exempel 1: Institutet köper obligationer emitterade av ett svenskt bostadsinstitut. Emissionen är i USD. Innehavet ska rapporteras på flik Spec_T5 under motparter i Sverige, monetära finansinstitut.

Exempel 2: Ett svenskt icke-finansiellt företag har aktier noterade på Nasdaq OMX Stockholm som institutet köper via en bank. Innehavet ska rapporteras på flik Spec_T6 under aktier upptagna till handel på marknad/plattform, motparter i Sverige, icke-finansiell företagssektor.

Exempel 3: Ett svenskt fondbolag har ett dotterbolag i Luxemburg som förvaltar flera Luxemburgbaserade fonder, institutet har andelar i två av dessa fonder (en obligationsfond och en aktiefond). Innehavet ska rapporteras på flik Spec_T6 under Andelar i penningmarknads- och investeringsfonder, motparter i EMU-länder, Investeringsfonder, utom penningmarknadsfonder.

Exempel 4: Institutet köper aktier (Svenskt depåbevis, SDB) i ett finskt icke-finansiellt företag som är noterat på Nasdaq OMX Stockholm. Innehavet rapporteras på flik Spec_T6 under aktier upptagna till handel på marknad/plattform, motparter i EMU-länder, icke-finansiell företagssektor.

6 Beräkning av omvärderingar

Volymförändringar under aktuell undersökningsperiod som inte beror på transaktioner, omklassificeringar eller på valutakursförändringar rapporteras som ”omvärderingar”. För posten Aktier och andelar ska valutakursförändringar dock räknas in i omvärderingar.

Omvärderingar är alltså ett mått på värdeförändring, exempelvis stigande eller sjunkande värde på aktier till följd av kursrörelser, förändring i marknadsvärde på obligationer och nedskrivningar på lån.

6.1 Omvärderingar av lån/konstaterade kreditförluster

För lån ska ned- och bortskrivningar, dvs. konstaterade kreditförluster, tas upp som omvärderingar. Eftersom ned- och bortskrivningar leder till en mindre stock ska omvärderingar för lån redovisas med negativt tecken. Återvunnen kreditförlust redovisas som pengar som kommer in. Det påverkar inte utlåningen utan endast resultaträkningen och ska därmed inte rapporteras som en omvärdering.

6.2 Omvärderingar av värdepapper, förutom derivat, värderade till marknadsvärde

För omvärderingar av obligationer och andra räntebärande värdepapper samt för aktier och andelar kan två metoder användas. Den ena metoden utgår från transaktioner och utifrån dessa beräknas omvärderingar. Den andra metoden utgår istället från

anskaffningsvärde. Det är upp till institutet vilken metod som används men valet bör vara konsekvent över tiden och för olika instrument. Det bör observeras att även om båda metoderna används för att beräkna omvärderingar behöver de inte ge identiskt resultat.

6.2.1 Metod 1 - Utgå från transaktioner

Med denna metod beräknas omvärderingar som:

$$\text{Omvärdering} = \text{Utgående Balans} - \text{Ingående Balans} - \text{Transaktioner} - \text{Omklassificeringar}$$

UB (utgående balans) avser ställningsvärdet vid periodens slut och IB (ingående balans) ställningsvärdet vid föregående periods slut.

Med transaktioner avses förändringar i tillgångar och skulder som inte beror på omvärderingar (värdeförändringar) eller omklassificeringar. Transaktioner uppkommer när tillgångar eller skulder upprättas, avvecklas, bytes eller överlåtes. Transaktionsvärdet ska inte omfatta avgifter, arvoden, provisioner, courtage och kostnader för liknande tjänster.

Vid beräkning av transaktioner innebär en ökning av tillgång/skuld en transaktion med positivt belopp och en minskning av tillgång/skuld innebär en transaktion med negativt belopp.

Exempel på vad som är transaktioner för obligationer och andra räntebärande värdepapper samt för aktier och andelar:

- Köp eller försäljning av aktier, fondandelar, certifikat och obligationer.
- Papper som förfallit under kvartalet.
- Utdelningar på aktier och andelar. Om utdelningen sker i form av aktier eller återinvesterade fondandelar är det en positiv transaktion på aktier och andelar. Vid kontantutdelning sker ingen transaktion på aktier och andelar.

Vid värdepapperisering av lån måste omvärderingar justeras så försäljningen av lån inte räknas som en omvärdering.

För obligationer och andra räntebärande värdepapper ska omvärderingar vara exklusive effekter av valutakursförändringar.

För aktier och andelar ska omvärderingar vara inklusive effekter av valutakursförändringar. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till SEK efter affärsdagens stängningskurs.

Nedan följer några räkneexempel på hur omvärderingar beräknas genom att utgå från transaktioner. För att hålla exemplen lättöverskådliga har små belopp använts (belopp under 500 kronor rapporteras i MFI-blanketten dock som noll).

Exempel 1: Omvärdering av marknadsvärderade aktier och andelar i SEK

Händelse	Belopp
IB	100
Köper aktier för 300	+300 (Transaktion)
Säljer aktier för 120	-120 (Transaktion)
UB	400

I exempel 1 är omvärderingen som ska redovisas 120 kronor.

Exempel 2: Omvärdering av marknadsvärderade obligationer och andra räntebärande värdepapper i USD

Händelse	Belopp
IB	\$ 100
Köper papper för \$ 30	\$ +30 (Transaktion)
UB	\$ 140
Omvärdering i USD=UB-IB-Transaktioner	140 – 100 - 30 = 10
Slutkurs SEK/USD	7,0
Omvärdering i SEK	10 x 7 = 70

Omvärderingar av marknadsvärderade värdepapper (förutom aktier och andelar) i utländsk valuta ska beräknas **exklusive** effekterna av valutakursförändringar. Omvärderingarna räknas därför först ut i utländsk valuta och räknas sedan om till SEK enligt den slutliga valutakursen för perioden.

I exempel 2 är omvärderingen som ska redovisas 70 kronor.

Exempel 3: Omvärdering av marknadsvärderade aktier och andelar i USD

Händelse	USD	SEK/USD	SEK
IB	\$ 100	6,0	600
Köper aktier för \$ 30	\$ 30	7,0	210
UB	\$ 140	7,5	1 050
Omvärdering i SEK = UB - IB - Transaktioner			=1 050-600-210=240

För aktier och andelar ska omvärderingar vara inklusive valutakurspåverkan, omräkning till SEK sker därför innan omvärderingen beräknas.

I exempel 3 är omvärderingen som ska redovisas 240 kronor.

Exempel 4: Omvärdering av en marknadsvärderad aktie i SEK som avnoteras under perioden (omklassificering)

Händelse	Rad 1061 Aktier upptagna till handel	Rad 1062 Aktier ej upptagna till handel
IB	100	0
Köper aktier för 200	+20 (Transaktion)	
Aktien avnoteras	-320 (Omklassificering)	+320 (Omklassificering)
UB	0	+320
Transaktioner	+200	0
Omklassificeringar	-320	+320
Omvärdering = UB - IB - Transaktioner - Omklassificeringar =	0-100-200-(-320)=20	320-0-0-320=0

På aktier upptagna till handel var ingående värde 100 och under perioden köptes aktier för 200 kronor men när aktien avnoterades och omklassificerades till aktier ej upptagna till handel var värdet 320. Från periodens början till avnoteringen har det alltså varit en värdeökning med 20 kronor, vilket blir omvärderingen på aktier upptagna till handel.

Eftersom aktien var värderad till 320 kronor både när den avnoterades och vid periodens slut blir omvärdering på aktier ej upptagna till handel noll kronor.

6.2.2 Metod 2 - Utgå från anskaffningsvärde

Istället för att utgå från transaktioner används här anskaffningsvärde för att beräkna omvärderingar.

För en portfölj beräknas omvärderingar som förändringen i summan av marknadsvärde minus anskaffningsvärde, mellan rapporttillfället och närmast föregående rapporttillfälle. Med anskaffningsvärde avses:

- upplupet anskaffningsvärde för värdepapper andra än aktier och andelar
- ursprungligt anskaffningsvärde för aktier och andelar

Formeln för beräkning av periodens omvärdering kan därför skrivas som:

$$\text{Omvärdering} = (MV_{UB} - \text{Ansk}_{UB}) - (MV_{IB} - \text{Ansk}_{IB})$$

MV_{UB} Marknadsvärde vid periodens slut

Ansk_{UB} Anskaffningsvärde vid periodens slut

MV_{IB} Marknadsvärde vid föregående periods slut

Ansk_{IB} Anskaffningsvärde vid föregående periods slut

För obligationer och andra räntebärande värdepapper ska omvärderingar vara exklusive effekterna av valutakursförändringar. För aktier och andelar ska omvärderingar vara inklusive effekter av valutakursförändringar.

Marknadsvärderade värdepapper (inkl. aktier och andelar) i SEK

Exempel 1: Omvärdering av ett marknadsvärderat värdepapper i SEK

	IB	UB
Anskaffningsvärde	90	90
Marknadsvärde	85	100
Marknadsvärde – Anskaffningsvärde	-5	10
Omvärdering	10-(-5)=15	

Med beteckningarna i formeln från föregående sida är $MV_{UB} = 100$,

$Ansk_{UB} = 90$, $MV_{IB} = 85$ och $Ansk_{IB} = 90$.

Omvärderingen beräknas sedan som

$$(MV_{UB} - Ansk_{UB}) - (MV_{IB} - Ansk_{IB}) = (100-90)-(85-90)=10-(-5)=15.$$

I exempel 1 är omvärderingen som ska redovisas 15 kronor.

Marknadsvärderade värdepapper (exkl. aktier och andelar) i utländsk valuta

Omvärderingar av marknadsvärderade värdepapper (exkl. aktier och andelar) i utländsk valuta ska beräknas exklusive effekterna av valutakursförändringar. Omvärderingarna räknas därför först ut i utländsk valuta och räknas sedan om till SEK enligt den slutliga valutakursen för perioden.

Exempel 2: Omvärdering av ett marknadsvärderat värdepapper i Euro

	IB	UB
Anskaffningsvärde, Euro	€ 90	€ 90
Marknadsvärde, Euro	€ 85	€ 100
Marknadsvärde - Anskaffningsvärde	€ -5	€ 10
Omvärdering i Euro	10-(-5)=15	
Slutkurs SEK/EUR	9,0	
Omvärdering i SEK	15 x 9 = 135	

Med beteckningarna i formeln från föregående sida är $MV_{UB} = € 100$,

$Ansk_{UB} = € 90$, $MV_{IB} = € 85$ och $Ansk_{IB} = € 90$.

Omvärderingen i Euro kan då beräknas som

$$(MV_{UB} - Ansk_{UB}) - (MV_{IB} - Ansk_{IB}) = (100-90)-(85-90)=10-(-5)= € 15 \text{ vilken sedan räknas om till SEK efter periodens slutkurs som i exemplet är } 9 \text{ SEK/EUR.}$$

I exempel 2 är omvärderingen som ska redovisas 135 kronor.

Marknadsvärderade aktier och andelar i utländsk valuta

För marknadsvärderade aktier och andelar i utländsk valuta ska omvärderingar omfatta all värdetförändring, även effekterna av valutakursförändringar.

Justeringarna för omvärdering av aktier och andelar i utländsk valuta beräknas således enligt samma metod som används för aktier och andelar i SEK.

Exempel 3: Omvärdering av marknadsvärderade aktier och andelar i Euro

	IB	UB
Kurs SEK/EUR	8,5	9,0
Anskaffningsvärde, Euro	€ 90	€ 90
Anskaffningsvärde, SEK	765	810
Marknadsvärde, Euro	€ 85	€ 100
Marknadsvärde, SEK	723	900
Marknadsvärde SEK- Anskaffningsvärde SEK	-42	90
Omvärdering i SEK	90-(-42)=132	

I exempel 3 är omvärderingen som ska redovisas 132 kronor.

6.3 Omvärderingar av värdepapper, förutom derivat, värderade enligt lägsta värdets princip (LVP)

Enligt RBFS 2021:2 ska överlåtbara värdepapper i regel värderas till verkligt värde, nedanstående berör därför endast de undantagsfall då värdepapper värderas enligt lägsta värdets princip (LVP).

Om omvärderingar beräknas utifrån anskaffningsvärde för poster där LVP tillämpas används samma metod som för marknadsvärderade värdepapper med den skillnaden att formeln för beräkning av periodens omvärdering blir:

$$\text{Omvärdering} = (\text{LVP}_{\text{UB}} - \text{Ansk}_{\text{UB}}) - (\text{LVP}_{\text{IB}} - \text{Ansk}_{\text{IB}})$$

där

LVP_{UB}	Värde enligt LVP vid periodens slut
Ansk_{UB}	Anskaffningsvärde vid periodens slut
LVP_{IB}	Värde enligt LVP vid föregående periods slut
Ansk_{IB}	Anskaffningsvärde vid föregående periods slut

Med anskaffningsvärde menas ursprungligt anskaffningsvärde för aktier och andelar och upplupet anskaffningsvärde för andra värdepapper.

Exempel 1: Omvärdering av ett LVP värderat värdepapper i SEK

	IB	UB
Anskaffningsvärde	90	90
Marknadsvärde	85	100
Värde enligt LVP	85	90
Värde enligt LVP - Anskaffningsvärde	-5	0
Omvärdering	0-(-5)=5	

I exempel 1 är marknadsvärdet vid periodens början på 85 lägre än anskaffningsvärdet som är 90. Värdet enligt LVP är därför 85. Vid periodens slut är istället marknadsvärdet 100 varför värdet enligt LVP blir detsamma som anskaffningsvärdet, dvs. 90.

I exempel 1 är omvärderingen som ska redovisas 5 kronor.

Om omvärderingar beräknas utifrån transaktioner gäller motsvarande riktlinjer som för marknadsvärderade värdepapper med skillnaden att både stockar och transaktioner, i de fall anskaffningsvärdet skiljer sig från marknadsvärdet vid transaktionen, värderas enligt LVP.

För värdepapper i utländsk valuta gäller motsvarande riktlinjer för hantering av valutakurspåverkan som för marknadsvärderade värdepapper.

6.4 Värdepapper värderade till anskaffningsvärde

För värdepapper värderade till anskaffningsvärde sker normalt inga omvärderingar förutom vid upp- och nedskrivningar.

6.5 Omvärderingar av derivat

För derivat beräknas omvärderingar som förändringen i stock minus transaktioner under perioden:

$$\text{Omvärdering} = \text{UB} - \text{IB} - \text{Transaktioner}$$

Omvärderingar beräknas för derivat redovisade under övriga tillgångar för sig och för derivat redovisade under övriga skulder för sig.

För övriga tillgångar och skulder (derivat) ska omvärderingar vara inklusive effekter av valutakursförändringar.

6.5.1 Vad som räknas som transaktioner i derivat

Finansiella derivat avser värdet på själva derivatkontraktet och inte värdet på underliggande tillgång.

Transaktioner i derivat som finns i balansräkningen på rapporteringsdagen ska rapporteras på tillgångssidan om marknadsvärdet är positivt rapporteringsdagen och på skuldsidan om marknadsvärdet är negativt rapporteringsdagen. Ett derivat med noll i marknadsvärde räknas till tillgångssidan.

Transaktioner i derivat som inte finns i balansräkningen på rapporteringsdagen ska rapporteras på den sida de befann sig på den senaste transaktionsdagen. Med transaktionsdag avses den dag då transaktionen påverkar den stock som tas upp på balansräkningen.

För att på ett riktigt sätt kunna beräkna omvärderingar som uppstått på derivatkontrakt i balansräkningen måste transaktionerna anges med korrekta tecken. Nedan anges vad som ska räknas som transaktioner och med vilket tecken transaktionerna ska anges. I bilaga 4 återfinns flera exempel på omvärderingar i olika typer av derivat och räkneexempel.

Erlagda och erhållna betalningar när kontraktet avslutas

När kontraktet avslutas eller utnyttjas leder den mottagna eller givna betalningen till en transaktion. En mottagen betalning för derivat med positiva marknadsvärden leder till motsvarande negativ transaktion på tillgångssidan medan en given betalning för derivat med negativa marknadsvärden ger en motsvarande negativ transaktion på skuldsidan.

Att transaktionerna i båda fallen är negativa beror på uppdelningen av derivat som tillgång eller skuld beroende på positivt eller negativt marknadsvärde.

Premie- och räntebetalningar

Premiebetalningar räknas som transaktioner. Betalning av optionspremie ger en positiv transaktion på tillgångssidan medan erhållande av en optionspremie ger en positiv transaktion på skuldsidan.

För derivat som har ett positivt marknadsvärde på rapporteringsdagen tas ett positivt netto av räntor under perioden (dvs. erhållna räntor överstiger betalda) upp som en negativ transaktion på tillgångssidan, medan ett negativt netto under perioden (betalda räntor överstiger erhållna) räknas som en positiv transaktion på tillgångssidan.

För derivat som har ett negativt marknadsvärde på rapporteringsdagen tas ett positivt netto av räntor under perioden (dvs. erhållna räntor överstiger betalda) upp som en positiv transaktion på skuldsidan, medan ett negativt netto under perioden (betalda räntor överstiger erhållna) räknas som en negativ transaktion på skuldsidan.

Handel på andrahandsmarknad

Vid handel på andrahandsmarknaden är köp en positiv transaktion och försäljning en negativ transaktion för derivat på både tillgångs- och skuldsidan.

6.5.2 MFI jämfört med Betalningsbalansen FD31

Rapporteringen av omvärderingar av derivat i MFI-blanketten har stora likheter med rapporteringen i Betalningsbalansen, blankett FD31 men för derivat med negativt marknadsvärde finns en viktig skillnad.

I FD31 mäts transaktioner och värdeförändringar (omvärderingar) som förändringar av derivatets marknadsvärde medan MFI-blanketten delar upp värdeförändringar på tillgångs- respektive skuldsidan.

Skillnaden blir att en värdeförändring som ökar skuldsidan (derivat med negativt marknadsvärde) i FD31 anges med negativt tecken eftersom marknadsvärdet sjunker medan det i MFI-rapporten blir en positiv ökning av omvärderingar på skuldsidan, samt eventuellt en negativ omvärdering på tillgångssidan i de fall derivatet byter sida. På motsvarande sätt blir en värdeförändring som minskar skuldsida i FD31 en positiv värdeförändring (marknadsvärdet är negativt men ökar) medan det i MFI blir en negativ omvärdering då skulden minskar.

För derivat på tillgångssidan blir en värdeförändring som ökar marknadsvärdet en positiv omvärdering i både FD31 och MFI. På motsvarande sätt blir en minskning av marknadsvärdet för derivat på tillgångssidan en negativ omvärdering i både FD31 och MFI.

Exemplen rörande omvärderingar av derivat i bilaga 4 är anpassade efter exemplen för FD31 men med uppdelning av transaktioner och omvärderingar på tillgångar och skulder enligt uppställningen i MFI-rapporteringen.

6.5.3 Valutakurs

Transaktioner i utländsk valuta värderas till valutakursen vid transaktionstillfället. Stockar vid periodens början och slut värderas till valutakursen vid respektive tidpunkt.

6.5.4 Motpartsfordelning av omvärderingar av derivat

Med motpart avses *derivatavtalets* motpart, inte handelsmotpart (köpare/säljare) eller det underliggande instrumentets utgivare.

Vid förvärv och försäljning av derivatkontrakt på andrahandsmarknaden ska transaktionen tas upp i beräkningen av omvärderingar för den motpart som efter transaktionen är avtalsmotpart, inte efter den motpart kontraktet har köpts ifrån.

Exempel:

Om rapportören köper en köption på aktier i ett industriföretag, utställd av ett värdepappersbolag, från en bank, ska transaktionen tas med i beräkningen av omvärderingar av derivat med motpart värdepappersbolag.

7 Redovisning av MFI-filialverksamhet i utlandet och mellanhavanden

För svenska MFI med filialer i utlandet ska två MFI-rapporter upprättas, en moderrapport och en filialrapport. Observera att i filialrapporten ska inte avsnitten om mellanhavanden fyllas i (MH-flikarna).

Filialrapporten och mellanhavanden i moderrapporten gör det möjligt för SCB att i viss statistik skilja på MFI-verksamhet i Sverige (huvudkontor) och MFI-verksamhet i utlandet.

Med huvudkontor avses den svenska delen av verksamheten för en svensk juridisk person och den verksamhet som bedrivs i Sverige via filial för en utländsk juridisk person. MFI-filialerna avser en svensk juridisk persons filialer belägna i utlandet.

Moderrapport

I moderrapporten redovisas:

- Huvudkontorets fordringar och skulder
- MFI-filialer i utlandets fordringar och skulder
- Huvudkontorets mellanhavanden med MFI-filialerna i utlandet

Mellanhavanden mellan filialer ska inte ingå.

Huvudkontorets mellanhavanden med MFI-filialerna i utlandet ska endast redovisas på flikarna MH_Tillgångar, MH_Skulder, MH_Valuta, MH_Land och Omvärderingar_MH. Observera att huvudkontorets mellanhavanden med filialerna inte ska ingå i några andra poster i rapporten.

Filialrapport

MFI-filialernas uppgifter ska redovisas i en egen gemensam rapport. Observera att mellanhavanden med varandra eller med huvudkontoret inte ska ingå i rapporten. Det ska därför inte rapporteras något på specifikationerna för mellanhavanden (MH-flikarna) utan de lämnas tomma i filialrapporten.

Skillnaden mellan tillgångar och skulder som uppstår för filialerna på grund av mellanhavanden med huvudkontoret kallas i MFI för filialdifferens. Den redovisas netto på fliken Särskild_balans, under Tillgångar eller Skulder.

För hantering av långa och korta positioner se avsnitt 3.4.1.

Exempel på filialdifferens vid mellanhavanden

Av moderbolagets balansomslutning står filialerna för

- 200 miljoner kronor på tillgångssidan

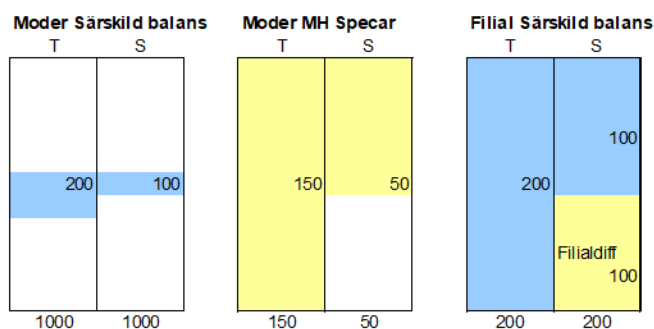
- 100 miljoner kronor på skuldsidan.

Huvudkontoret har mellanhavanden med filialerna med

- 150 miljoner i tillgångar (t.ex. utlåning till filialerna)
- 50 miljoner i skulder (t.ex. in- och upplåning från filialerna).

Filialernas filialdifferens blir därför 100 miljoner på skuldsidan.

Se illustration nedan.

Emitterade värdepapper

Rad 105042 "Obligationer och andra räntebärande vp." i fliken MH_Tillgångar avser huvudkontorets innehav av värdepapper emitterade av filialer.

Rad 203042 "Emitterade värdepapper" i fliken MH_Skulder avser filialens innehav av värdepapper emitterade av huvudkontoret.

8 MFI-blankettens specifikationer

Detta avsnitt beskriver flikarna i MFI-blanketten. Institut som även rapporterar till VINN svarar "Ja" på frågan "VINN-rapportör?" i fliken *Start* och behöver inte fylla i gråmarkerade celler i MFI-blanketten.

Särskild_balans

Fliken Särskild_balans är en sammanställning över balansräkningen och är uppdelad i två tabeller: tillgångar och skulder. Här särredovisas varje ingående delpost, vilka summerar ihop till balansomslutningen.

Delposterna i fliken Särskild_balans särredovisas mer detaljerat i separata flikar. Flikarna från Spec_T1 till Spec_T8 redovisar tillgångar medan flikarna från Spec_S1 till Spec_S5 redovisar skulder. Utöver det finns det separata flikar som redovisar poster som är utanför balansräkningen, såsom köpta och sålda lån, omvärderingar och mellanhavanden.

I MFI-blanketten redovisas all utlåning före reserveringar för befarade kreditförluster och reserveringar för transfereringsrisker. Även operationell leasing och räntebärande värdepapper redovisas före reserveringar. För att balansräkningen ska gå ihop särredovisas reserveringar för utlåning på rad 1041 och 1042. Reserveringar för operationell leasing m.m. och räntebärande värdepapper redovisas på rad 1043 och 1044. Reserveringar redovisas med positivt tecken. I blankettens kontroller subtraheras reserveringarna så att summa tillgångar beräknas efter avdrag för reserveringar.

Endast institut som klassas som penningmarknadsfonder redovisar uppgifter på rad 215.

Rad 2121, Fond för verkligt värde, definieras enligt 14 § kap. 4 till Årsredovisningslagen (1995:1554). På rad 2122 Övrigt eget kapital redovisas sådant eget kapital som inte passar in på någon annan plats. För rad 214 Ackumulerat resultat ingår enligt statistikrapporten beräknat upplupet resultat från kalenderårets början.

För filialer kan det uppstå en skillnad mellan summan av tillgångar och summan av skulder på grund av mellanhavanden med huvudkontoret. Denna skillnad kallas i MFI-blanketten för filialdifferens och rapporteras netto av filialen på rad 1001 eller rad 2001. För mer om filialverksamhet i utlandet och mellanhavanden, se avsnitt 7.

Spec_T1

I flik Spec_T1 redovisas kassa och tillgodohavanden hos centralbanker fördelat på typ av tillgång och motpart. Kassa avser dels fysiska sedlar och mynt dels elektroniska pengar utgivna av centralbanker (så kallade Central bank digital currencies, CBDC). Observera att det idag inte finns några elektroniska centralbankspengar utgivna.

Spec_T2

I flik Spec_T2 redovisas belåningsbara statsskuldsförbindelser m.m. fördelat på motpartssektor och löptid. Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna i denna flik.

Löptid för belåningsbara statsskuldsförbindelser avser emissionsprogrammets ursprungliga löptid, det vill säga tiden från när papperet emitterades på marknaden för första gången till förfall. Med löptid menas här tiden från emission till förfall (dvs. ej räntebindningstid).

Riksbankscertifikat inkluderas på rad 1020111.

För Centralbanker mm i andra länder än Sverige (rad 1020211, 1020511, 1020311) ska andra MFI:s/bankers värdepapper ingå om belåningsbarheten följer av nationell lagstiftning.

Spec_T3_Sektor

I flik Spec_T3_Sektor redovisas utlåning fördelat på motpartssektor.

Utlåning till MFI inom koncernen

I tabellen ”Utlåning till MFI inom koncernen” ska utlåning till MFI inom koncernen särredovisas. Utlåning till koncernföretag som inte är MFI, t.ex. icke-finansiella företag eller försäkringsföretag, ska inte ingå här.

Observera att mellanhavanden mellan huvudkontor och filial inte ska redovisas här utan på mellanhavandeflikarna (moderrapport) och filialdifferens (filialrapport).

MFI i övriga utlandet avser banker och andra finansinstitut som har utlåning till allmänheten och inlåning eller nära substitut till inlåning från allmänheten som en betydande del av sin verksamhet.

Exempel:

Ett svenskt MFI lånar genom sin filial i Finland ut 100 miljoner kronor till ett dotterbolag i Norge. Filialen och dotterbolaget klassificeras båda som MFI. 100 miljoner kronor ska rapporteras på MFI/bank inom koncernen i övriga utlandet. Rapportering ska ske i både moderbolagets och filialens MFI-blankett. Samtidigt ingår utlåningen också i övriga (relevanta) utlåningsspecifikationer.

Spec_T3_Motparter_Löptid

I flik Spec_T3_Motparter_Löptid redovisas utlåningen fördelat på motpartssektor och ursprunglig räntebindningstid. Lånet ska alltid klassas efter den nu aktuella räntebindningstiden, ingen hänsyn tas till eventuella tidigare räntebindningstider. För mer information om räntebindningstid, se avsnitt 3.5 ”Löptidsfördelning”.

Centrala motparter. Repor

I tabellen ”Centrala motparter Repor” ska repor där motpartssektorn räknas som en central motpart redovisas. Med centrala motparter menas institut som fungerar som mellanhand vid finansiella transaktioner.

För mer information om Centrala motparter se avsnitt 5.6 ”Centrala motparter”.

Spec_T3_Löptidsspecifikation

I flik Spec_T3_Löptidsspecifikation redovisas utlåningen fördelat på motpartssektor samt ursprunglig och återstående räntebindningstid.

Den ursprungliga räntebindningstiden på ett lån är oförändrat till dess lånet binds om eller återbetalas. Den återstående

räntebindingstiden på ett lån minskar successivt fram till dess lånet ska bindas om eller återbetalas. Se exempel nedan.

Exempel:

Ett lån på 1 miljon kronor i SEK till ett icke-finansiellt företag har en ursprunglig räntebindingstid på 2 år. På Spec_T3_Motparter_löptid kommer lånet att ligga på Räntebindingstid över 1 år t o m 5 år. Den ursprungliga räntebindingstiden är oförändrad till dess lånet bindas om eller återbetalas. Den återstående räntebindingstiden minskar däremot successivt fram till dess lånet ska bindas om alternativt inlösas. På Spec_T3_Löptidsspecifikation ska det specificeras att lånet har en ursprunglig räntebindingstid över 1 år och t o m 2 år. Första året lånet rapporteras kommer den återstående räntebindingstiden att vara över 1 år. När ett år har gått och det är mindre än ett år kvar av räntebindingstiden ska den återstående räntebindingstiden istället rapporteras på återstående räntebindingstid t o m 1 år.

Exempel ursprunglig och återstående räntebindingstid

Räntebindingstid, år 1			Räntebindingstid, år 2		
	Rad	Belopp i tkr		Rad	Belopp i tkr
Motparter i Sverige			Motparter i Sverige		
Icke-finansiell företagssektor	103014	1 000	Icke-finansiell företagssektor	103014	1 000
Ursprunglig räntebindingstid t o m 1 år	103014A		Ursprunglig räntebindingstid t o m 1 år	103014A	
Ursprunglig räntebindingstid över 1 år och t o m 2 år	103014BA	1 000	Ursprunglig räntebindingstid över 1 år och t o m 2 år	103014BA	1 000
Återstående t o m 1 år	T		Återstående t o m 1 år	T	1 000
Återstående över 1 år	M	1 000	Återstående över 1 år	M	

Spec_T3_Säkerhet

I flik Spec_T3_Säkerhet redovisas utlåningen fördelat på motpartssektor samt på lånets säkerhet. De belopp som redovisas avser utlåningen, inte värdet på säkerheten.

Alla svenska fastigheter har en typkod satt av Skatteverket, vilken hänvisas till i definitionerna av säkerheter i form av fastigheter. Lån med bostadsrätt som säkerhet ska, eftersom bostadsrätter inte utgör fastigheter, redovisas som säkerhet bostadsrätter och inte utifrån vilken typ av fastighet som bostadsrätten är belägen i.

Exempel:

Ett hushåll tar ett lån på 3 miljoner kronor för att köpa en bostadsrätt i ett flerbostadshus med bostadsrätten som säkerhet.

Bostadsrättsföreningen tar samtidigt ett lån på 5 miljoner kronor med flerbostadshuset som bostadsrätterna ligger i som säkerhet. Detta rapporteras som 3 miljoner på hushåll med säkerhet bostadsrätt och 5 miljoner på icke-finansiella företag med säkerhet flerbostadshus.

Definition av säkerheter:

Finansiella instrument

Säkerhet i form av exempelvis aktier, värdepappersfonder, obligationer eller försäkringar. Kan exempelvis vara när värdepappersdepå belånas.

Småhus

Småhus avser enfamiljsbostäder eller tvåfamiljsbostäder. Exempel på småhus är villor, radhus och fritidshus. Även vissa flerfamiljshus som ligger på lantbruk räknas som småhus. Se Fastighetstaxeringslag (1979:1152).

Skatteverkets typkod: Fastighetstyp 2 – Småhusenheter.

Ägarlägenheter

Ägarlägenheter (ägarbostäder) är en särskild fastighetsform där innehavaren äger en enskild lägenhet i ett flerbostadshus till skillnad mot bostadsrätter där innehavaren är medlem i en ekonomisk förening (bostadsrättsförening) som i sin tur äger fastigheten.

Skatteverkets typkod: Fastighetstyp 5 – Ägarlägenhetsenheter.

Bostadsrätter

Avser en bostadslägenhet i fastighet, i regel flerbostadshus eller småhus, som ägs av en förening (bostadsrättsförening) i vilken bostadsinnehavaren är medlem. Se Bostadsrättslag (1991:614).

Flerbostadshus

Med flerbostadshus avses hus med minst tre bostadslägenheter.

Skatteverkets typkod: 320 Hyreshusenhet, huvudsakligen bostäder och 321 Hyreshusenhet, bostäder och lokaler.

Lantbruksfastigheter

Med lantbruksfastighet menas det som i Fastighetstaxeringslag (1979:1152) benämns lantbruksenhet. I lantbruksfastighet ingår byggnad för jordbruk och skogsbruk såsom djurstall, lada eller maskinhall tillsammans med åkermark, betesmark, skogsmark och skogsimpediment (skogsmark med låg virkesproduktion). Även småhus och tomtmark som ligger på lantbruksenheten ingår.

Skatteverkets typkod: Fastighetstyp 1 – Lantbruksenheter.

Övriga fastigheter

Avser fastigheter som inte ingår i någon annan kategori, exempelvis kontorsbyggnader, parkeringshus och industribyggnader.

Skatteverkets typkod: Hyreshusenheter 300-313, 322-399, Fastighetstyp 4 – Industrienheter, Fastighetstyp 6 – Täkter, Fastighetstyp 7 – Elproduktionsenheter och Fastighetstyp 8 – Specialenheter.

Företagshypotek

Säkerhet i form av företagsinteckningsbrev. Bolagsverket är den svenska myndighet som sköter företagsinteckningar.

Statlig borgen

Statlig borgen är exempelvis borgen utfärdad av Boverket, Statliga exportgarantilån från Exportkreditnämnden (EKN), borgen från länsstyrelser och garantier från Riksgäldskontoret (RGK).

Kommunal borgen

Avser lån där en eller flera kommuner gått i borgen.

Motorfordon

Definitionen av motorfordon enligt lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

Ett motordrivet fordon som är avsett att användas huvudsakligen på väg, oavsett om det är färdigbyggt eller inte, och som är inrättat

1. huvudsakligen för att självständigt användas till person- eller godsbefordran, eller
2. för något annat ändamål än som avses under 1, om fordonet inte är att anse som en traktor eller ett motorredskap.

Motorfordon delas in i bilar, motorcyklar och mopeder.

Övrig borgen

Med övrig borgen avses kreditgaranti som tecknas av fysiska personer eller andra juridiska personer än stat och kommun. Här ingår till exempel lån som garanteras av familjemedlemmar till låntagaren.

Övriga säkerheter

Avser lån med säkerheter som inte kan klassificeras enligt någon annan kategori. Enligt definitionen ingår jordbruksmaskiner, anläggningsmaskiner, traktorer eller terrängmotorfordon inte i "motorfordon", utan rapporteras under "övriga säkerheter". I tidigare versioner ingick motorfordon under "övriga säkerheter" men är nu en egen nedbrytning.

Blancokrediter

Blancokrediter eller blancolån är lån som beviljats utan någon säkerhet eller borgen. Här ingår även kontokortskrediter och betalkortsfordringar om ingen särskild säkerhet finns för dessa.

Lån med dubbla säkerheter

För lån med dubbla säkerheter ska lånet i sin helhet redovisas under den typ av säkerhet som täcker störst andel av lånet. Om ett lån har dubbla säkerheter och säkerheterna täcker exakt lika stor andel av lånet

bör lånet i sin helhet läggas på det slag av säkerhet (av dem som är aktuella för lånet) som räknas upp först i nedanstående lista:

1. Småhus
2. Ägarlägenheter
3. Flerbostadshus
4. Lantbruksfastigheter
5. Övriga fastigheter
6. Bostadsrätter
7. Statlig borgen
8. Kommunal borgen
9. Finansiella instrument
10. Företagshypotek
11. Motorfordon
12. Övrig säkerhet
13. Övrig borgen
14. Blancokrediter

Exempel:

Ett lån på 1 miljon kronor täcks till 50 % av säkerhet i lantbruksfastighet och till 50 % av kommunal borgen. 1 miljon kronor redovisas då på lantbruksfastigheter och ingenting redovisas på kommunal borgen.

Spec_T3_Säkerhet_löptid

I flik Spec_T3_Säkerhet_löptid redovisas utlåningen fördelat på motpartssektor, lånets säkerhet samt ursprunglig räntebindningstid.

Dagslån och repor klassas som Övriga säkerheter, räntebindningstid upp till 1 år.

Observera att Hushållens icke-vinstdrivande organisationer inte ingår i Övriga hushåll. Hushållens icke-vinstdrivande organisationer ska inte rapporteras på denna flik.

Spec_T3_Kortkredit

I flik Spec_T3_Kortkredit redovisas uppgifter om kontokortskrediter och betalkortsfordringar fördelat på motpartssektor, samt det totala antalet utställda betalkort och/eller kreditkort i kontokortsrörelsen.

Motparter i Sverige samt EMU redovisas uppdelat på sektorerna Hushåll m.m., Icke-finansiella företag samt Övriga motparter. Ingen sektornedbrytning rapporteras för Övriga EU-länder och Övriga utlandet. Övriga motparter innefattar här bl.a. monetära finansinstitut, icke-monetära finansiella företag och offentlig sektor. Observera att motpart är den gentemot kreditgivaren betalningsansvarige.

Betalkortsfordring

Avser kortkredit där ingen ränta utgår från det att kortet använts tills dess att nästkommande faktura regleras.

Kontokortskrediter

Avser kortkredit som inte reglerats vid nästföljande fakturering efter att kortet använts och där ränta vanligtvis utgår på krediten (med hänsyn till eventuell räntefri period). Vanligtvis betalas åtminstone en del av kreditkulden vid varje faktureringsstillfälle.

Den utestående skulden på ett och samma kort kan alltså samtidigt bestå av både en betalkortsfordring och en kontokortskredit.

Om kortinnehavaren har möjlighet att utnyttja beviljad kredit på andra sätt än genom kort ska den utestående skulden på det som utnyttjats genom betalkort och/eller kreditkort rapporteras som betalkortsfordring/kontokortskredit. Om återbetalning av kortkredit för en kredit som kan utnyttjas både med kort och på andra sätt kan särskiljas, exempelvis genom separata fakturor, ska detta göras. Om det inte är möjligt att särskilja återbetalningarna ska återbetalningarna fördelas efter storleken på utestående betalkortsfordring/kontokortskredit i relation till de andra krediterna som inte kan särskiljas från kortkrediter. För mer om förutbetalda kort se avsnitt 8, Spec_S1_Sektor, ”Elektroniska pengar”.

Nedan följer några exempel på hur olika typer av kort ska redovisas.

Exempel 1:

En privatperson har ett betal- och kreditkort där hon själv är betalningsansvarig. Kortet har upp till 55 dagars räntefri kredit. Under januari månad belastas kortet med inköp för 5 000 kronor.

I slutet av februari ska januarifakturan betalas. Personen väljer då att betala hela den utestående skulden på 5 000 kronor. För utgången av januari ska 5 000 kronor rapporteras som betalkortsfordran med motpart "Hushåll m.m." medan utestående skuld vid utgången av februari är noll.

Exempel 2:

En person på ett företag har ett betal- och kreditkort genom arbetsgivaren men där hon själv står som betalansvarig. Kortet har upp till 55 dagars räntefri kredit. Under januari månad belastas kortet med inköp för 10 000 kronor.

I slutet av februari ska januarifakturan betalas. Personen väljer då att endast betala 6 000 kronor och skjuta upp resterande betalning på 4 000 kronor till senare (belasta krediten). På de resterande 4 000 kronorna ska personen betala överenskommen ränta.

För utgången av januari ska 10 000 kronor rapporteras som betalkortsfordran med motpart "Hushåll m.m." i MFI-blanketten. Vid utgången av februari är inte hela skulden betald och 4 000 kronor plus kapitaliserad ränta rapporteras som kontokortskredit med motpart "Hushåll m.m." Upplupen ränta på kontokortskredit ska, i likhet med annan utlåning, rapporteras under Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter i flik Spec_T8.

Exempel 3:

En privatperson har ett debetkort/bankkort (kort där belopp dras i princip direkt från konto) som är kombinerad med en kortkredit. Personen kan själv styra om belopp ska dras direkt från kontot i samband med kortköp eller om hon vill belasta en (beviljad) kredit. Krediten saknar räntefri period och ränta utgår redan från första dagen. Personen kan välja att betala hela skulden när som helst men måste betala en viss del av skulden varje period. Den utestående kortkreditsskulden vid rapporteringstillfällena ska i detta fall rapporteras som kontokortskredit.

Exempel 4:

En privatperson har ett lojalitetskort/bensinkort där hon har möjligheten att handla vissa varor och/eller tjänster på kredit räntefritt (däck, reservdelar, bilservice etc.). För att det ska bli räntefritt förbinder hon sig dock att betala hela summan över ett visst antal betalningstillfällen.

Personen inhandlar varor för 10 000 kronor på kortet och avtalar att hon ska betala hela summan (räntefritt) över fyra betalningstillfällen (2 500 kronor per delbetalning). Hela den utestående kortskulden (10 000 kronor) ska rapporteras som betalkortsfordring fram tills dess att den första delbetalningen är genomförd. För nästkommande rapporteringar som i tiden inträffar efter första betalningstillfället gäller att den utestående kreditkortsskulden ska rapporteras under kontokortskredit.

Exempel 5:

En privatperson har en beviljad kredit på 50 000 kronor med 30 dagars räntefri period som både kan utnyttjas genom betalkort/kreditkort och genom utlåning i form av kontanter. Personen utnyttjar under månaden 20 000 kronor av den beviljade krediten genom kortet och ytterligare 10 000 kronor genom en överföring till konto. Ingen av krediterna är återbetald den sista i månaden.

Utlåningen som rapporteras är totalt 30 000 kronor varav 20 000 kronor ska rapporteras på Spec_T3_Kortkredit som betalkortsfordring. På Spec_T3_Typ_av_kredit rapporteras den beviljade krediten på 50 000 under beviljat belopp och utlåningen på 30 000 kronor under disponerat/utestående belopp på rad övriga krediter. 30 000 rapporteras också på övriga utlåningsspecifikationer.

Om 12 000 kronor av kortkrediten återbetalas till nästkommande rapportering återstår utlåning på 8 000 kronor att rapporteras på Spec_T3_Kortkredit som betalkortsfordring. 18 000 kronor återstår på disponerat/utestående belopp på Spec_T3_Typ_av_kredit och 50 000 kronor på beviljat belopp.

Om det inte går att särskilja om återbetalningen avser kortkrediten eller kontantlånet görs en proportionell fördelning. Kortkrediterna står i det här fallet för 2/3 av krediterna där återbetalningen inte kan särskiljas. 12 000 kronor ($20\,000 - 2/3 * 12\,000$) rapporteras därför på Spec_T3_Kortkredit som betalkortsfordring och 18 000 kronor som disponerat/utestående på Spec_T3_Typ_av_kredit. Beviljat belopp är liksom tidigare 50 000 kronor.

Kontokortsrörelsen, antal kort (st.)

I tabellen "Kontokortsrörelsen, antal kort (st.)" redovisas det totala antalet utställda betalkort och/eller kreditkort i kontokortsrörelsen. Kort som har skickats ut men som ännu inte har använts ska redovisas, men däremot inte kort som har skickas ut för att ersätta kort som går ut (där det under en kort period alltså kan finnas två kort).

Debetkort/bankkort (kort där belopp dras i princip direkt ifrån inlåningskonto) som inte har kredit kopplad till kortet ska inte inkluderas. Däremot ska kort som har en påkopplad kortkredit (antingen beviljad genom ansökan eller automatiskt vid utfärdande av kortet) ingå. Det är inte relevant om kortkrediten utnyttjas av kontokortsinnehavaren eller inte utan det är funktionen som styr.

Andra typer av kort som s.k. lojalitetskort som detaljhandelskort, bensinkort etc. ska också inkluderas om det finns en påkopplad kredit till kortet. Det är inte av betydelse om kortet kan användas som allmänt betalningsmedel (dvs. anslutet till globalt betalningssystem som MasterCard, VISA etc.) eller om kortet endast kan användas inom ett begränsat antal försäljnings- och betalningsställen.

Spec_T3_Typ_av_kredit

På flik Spec_T3_Typ_av_kredit redovisas uppgifter om kredittyp, kreditlinor och handelsfinansiering av poster utanför balansräkningen.

Typ av kredit

I tabellen redovisas utlåningens kredittyp.

Definition av kredittyper:

Factoringkrediter

Factoringkredit (fakturabelåning) innebär att en låntagare finansierar sig genom belåning av sina kundfordringar till ett finansbolag där kundfordringarna utgör säkerhet. Här redovisas även köpta fakturafordringar.

Fakturautställaren ska redovisas som motpart i de fall där kreditrisken är kvar hos fakturautställaren. Om övertagande av kreditrisk från fakturautställaren skett ska istället den som är betalningsansvarig för fakturan rapporteras som motpart.

Avbetalningskredit

Avbetalningskredit är en låneform som används vid t.ex. köp av maskiner och fordon. Varan ägs av låntagaren och utgör säkerhet för lånet. Avbetalningskredit är inte att förväxla med delbetalning av kortkredit eller andra lån där det köpta objektet inte utgör säkerhet för lånet. Av institut köpta avbetalningsfordringar ska rapporteras som kontraktskrediter.

Kontraktskrediter

Med kontraktskrediter (kontraktsbelåning) avses utlåning där låntagaren belånar sina avbetalnings-, konsumentkredit- eller hyreskontrakt.

Reverskredit

Reverskredit eller reverslån avser en skriftlig skuldförbindelse eller utfästelse av en låntagare. En revers innehåller som regel uppgifter om lånets villkor (dvs. lånebelopp, ränta, säkerhet, räntebindningstid samt räntebetalningsdagar).

Övriga krediter

Krediter som inte passar in på någon av de andra typerna av kredit. Här ingår exempelvis betal- och kreditkortsfordringar, checkräkningskrediter, byggnadskreditiv och finansiell leasing.

Stockar/Poster utanför balansräkningen

Utestående, outnyttjade kreditmöjligheter (Kreditlinor)

I tabellen redovisas outnyttjade kreditmöjligheter, så kallade kreditlinor, fördelat på motpartssektor.

Med outnyttjade kreditmöjligheter avses åtaganden att lämna kredit, att köpa värdepapper eller att utfärda garantier eller accepter i enlighet med direktiv 2013/36/EU och Rådets förordning (EU) nr 575/2013 om poster utanför balansräkningen med medelrisk, medel-lågrisk och lågrisk.

I statistiken över outnyttjade kreditmöjligheter ingår även lånelöften till hushåll för bostadslån, oavsett riskklassificering för kapitaltäckningsmål.

Medelrisk

Outnyttjade kreditmöjligheter (åtaganden att lämna kredit, att köpa värdepapper eller att utfärda garantier eller accepter) med en ursprunglig räntebindningstid på mer än ett år.

Medel-lågrisk

Outnyttjade kreditmöjligheter, vilka omfattar åtaganden att lämna kredit, att köpa värdepapper eller att utfärda garantier eller accepter, med en ursprunglig räntebindningstid på högst ett år. Åtagandet kan inte återtas villkorslöst vid något tillfälle utan avisering och omfattas inte heller av effektiva bestämmelser om automatiskt återtagande, om låntagarens kreditvärdighet försämras.

Lågrisk

Outnyttjade kreditmöjligheter, vilka omfattar åtaganden att lämna kredit, att köpa värdepapper eller att utfärda garantier eller accepter, vilka kan återtas när som helst utan föregående avisering eller som omfattas av effektiva bestämmelser om automatiskt återtagande, om låntagarens kreditvärdighet försämras. Kontokrediter till hushåll får betraktas som villkorslöst återtagbara, om avtalsvillkoren medger att instituten återtar dem i hela den utsträckning som tillåts enligt konsumentskyddslagstiftningen och därmed sammanhängande lagstiftning.

Outnyttjade kreditmöjligheter för anbuds- och fullgörandegarantier, vilka kan återtas när som helst utan föregående avisering eller som omfattas av effektiva bestämmelser om automatiskt återtagande, om låntagarens kreditvärdighet försämras.

Stockar/Poster utanför balansräkningen

Utestående, handelsfinansiering av poster utanför balansräkningen

I tabellen redovisas handelsfinansiering av poster utanför balansräkningen.

Med handelsfinansiering av poster utanför balansräkningen avses bl.a. rembursar, öppnade eller bekräftade i enlighet med direktiv 2013/36/EU och Rådets förordning (EU) nr 575/2013 om poster utanför balansräkningen med medelrisk och medel-lågrisk.

Medelrisk

Handelsfinansiering av poster utanför balansräkningen, dvs. rembursar, öppnade eller bekräftade (se även "medel- lågrisk").

Medel-lågrisk

- Handelsfinansiering av poster utanför balansräkningen: Rembursar för vilka levererade varor utgör säkerhet samt andra självlikviderande transaktioner.
- Garanti- och ansvarsförbindelser (inbegripet anbuds- och fullgörandegarantier och associerade betalnings- och retentionsgarantier) samt garantiförbindelser som inte har karaktär av kreditsubstitut.
- Oåterkalleliga kreditlöften som inte har karaktär av kreditsubstitut.

Se även bilaga 5 för exempel på remburs.

Spec_T3_Syndikerade lån

I flik Spec_T3_Syndikerade lån redovisas uppgifter om syndikerade lån fördelat på motpartssektor.

Ett syndikerat lån innebär att flera institut deltar som borgenär till ett låneavtal. Låntagaren måste, genom låneavtalet, känna till att lånet ges av flera banker för att det ska räknas som ett syndikerat lån. Alla institut som är deltagare i det syndikerade lånet rapporterar sin del av utlåningen som tillgång i balansräkningen. Det är endast det belopp som faktiskt har lånats ut som ska rapporteras som syndikerade lån.

Observera att om ett institut i efterhand sprider ut risken till olika institut med till exempel värdepapperisering ska detta inte redovisas som syndikerat lån.

Den in- och upplåning som institutet har i form av syndikerade lån redovisas på flik Spec_S1_Sektor.

Spec_T3_Nödlidande lån

I flik Spec_T3_Nödlidande lån redovisas uppgifter om nödlidande lånefordringar (non-performing loans) fördelat på motpartssektor.

En fordran ska tas upp som oreglerad då ett lån uppfyller minst ett av följande kriterier:

- Hela eller en del av ränte- eller kapitalbeloppet varit förfallet till betalning och obetalt i mer än 90 dagar
- Det bedöms föreligga risk att lånet inte kommer att återbetalas till fullo utan utnyttjande av säkerhet

Definitionen motsvarar definitionen i tillsynsrapporteringen FINREP. Nödlidande fordringar ska redovisas exklusive upplupen ränta.

Spec_T3_Leasingobjekt

För Spec_T3_Leasingobjekt avses leasing för MFI i rollen som leasegivare. Tillgångar som kommer av att MFI är leasetagare läggs i stället på Övriga materiella tillgångar i flik Spec_T7.

På flik Spec_T3_Leasingobjekt redovisas uppgifter om leasingutlåning fördelat på typ av leasingobjekt. Detta är en specifikation till rad 1101 Leasingobjekt på flik Spec_T7 samt del av rad 103 Utlåning i flikarna Spec_T3_Sektor och Spec_T3_Motparter_Löptid. Det innebär att objekt från både finansiell leasing och operationell leasing ska redovisas. Operationell leasing ska rapporteras före reserveringar. Reserveringar för operationell leasing rapporteras på rad 1043 på flik Särskild_balans.

Tabellen är uppdelad på sex kolumner där rapportperiodens ingående bokförda värde (kolumn 1) ska motsvara föregående rapportperiods utgående bokförda värde (kolumn 6). I kolumn 2-4 redovisas värdet på anskaffningar, avyttringar och avskrivningar under rapportperioden. I kolumn 5 redovisas värdeförändringar pga. valutakursförändringar. Ingående värde (kolumn 1) och transaktioner under rapportperioden (kolumn 2-5) ska summera till utgående värde (kolumn 6).

Definition av leasingobjekt:

Byggnader

Här ingår exempelvis skolbyggnader, kontorsbyggnader, bostadshus och industribyggnader.

Personbilar

Här ingår bil med högst 8 sittplatser utöver förarplatsen och som huvudsakligen är gjord för persontransport. Här ingår också husbilar.

Se Lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

Lätta lastbilar

Här avses bil huvudsakligen för godsbefordran eller annan bil än personbil eller buss och där totalvikten är på högst 3,5 ton, se Lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner. Lastbilar med en totalvikt över 3,5 ton räknas som tunga lastbilar och ska istället ingå i kategorin andra fordon.

Rälsfordon

Här ingår exempelvis lok, järnvägsvagnar, tunnelbanevagnar och spårvagnsvagnar.

Båtar och fartyg

Här ingår fartyg och båtar för färd på vatten. Även undervattensfarkoster ingår.

Luftfartyg

Här ingår flygplan, helikoptrar, luftballonger etc.

Containrar

Här ingår olika typer av containrar, exempelvis förrådscontainrar, sjöcontainrar, plattformar, sanitetscontainrar samt kontors- och personalcontainrar.

Andra fordon

Här ingår andra fordon än personbilar och lätta lastbilar, exempelvis tunga lastbilar, bussar, husvagnar och andra släpvagnar och påhängsfordon. Även t.ex. snöskotrar och terränggående fordon ingår. Observera att grävmaskiner, dumprar, truckar, hjullastare m.m. inte ingår här utan ska istället rapporteras under anläggningsmaskiner,

byggmaskiner och jord- och skogsbruksmaskiner eller under verkstadsmaskiner och truckar.

Anläggningsmaskiner och byggmaskiner

Här ingår anläggningsmaskiner (även kallade entreprenadmaskiner) som grävmaskiner, hjullastare, asfaltläggare och bandschaktare. Även byggmaskiner som blandare, kranar och hissar ingår.

Jord- och skogsbruksmaskiner

Här ingår jord- och skogsbruksmaskiner som traktorer, skördemaskiner, skotare, skördare och skördaraggregat.

Verkstadsmaskiner och truckar

Här ingår varubearbetningsmaskiner inom verkstadsindustri som svarvar, sågar och fräsar. Även truckar ingår i denna kategori.

Datorer och kringutrustning

Här ingår exempelvis skrivare, kopiatorer, bildskärmar, servrar, skannrar, videoprojektorer, streckkodsläsare, betalterminaler och programvaror. Specialiserad utrustning för grafisk industri ska däremot ingå i kategorin grafisk utrustning.

Kommunikationsutrustning

Här ingår exempelvis företagsväxlar, telefon- och faxutrustning, utrustning för datakommunikation såsom bryggor, routrar och nätslussar, mobil kommunikationsutrustning, modem, radio- och TV-sändare och TV-kameror.

Inredning för kontor, hotell, restauranger eller butiker

Här ingår exempelvis möbler, inredning och vitvaror. Observera att datorer, kopiatorer, telefoni m.m. inte ska ingå här utan rapporteras under kategorin datorer och kringutrustning eller kommunikationsutrustning.

Grafisk utrustning

Här ingår utrustning inom grafik- och tryckeriverksamhet, exempelvis rullpressar, fotosättare och bindningsmaskiner.

Medicinsk utrustning

Här ingår utrustning för hälso- och sjukvård samt tandvård, exempelvis röntgenutrustning, EKG-utrustning, dialysutrustning, steriliseringsutrustning och tandläkarstolar. Även veterinärutrustning ingår i denna kategori.

Övriga leasingobjekt

Här ingår objekt som inte kan klassificeras enligt någon av de andra kategorierna, exempelvis maskiner inom massa- och pappersindustrin samt energiutrustning.

Förskottsbetalningar för leasingobjekt

Här redovisas förskottsbetalningar för leasingobjekt. Det avser förskottsbetalningar till leverantörer för leasingobjekt där institutets avtal med leasetagaren ännu inte har startat.

Spec_T3_Leasing

För Spec_T3_Leasing avses leasing för MFI i rollen som leasegivare. Tillgångar som kommer av att MFI är leasetagare läggs i stället på Spec_T7/Övriga materiella tillgångar.

På flik Spec_T3_Leasing redovisas uppgifter om finansiell respektive operationell leasing fördelat på motpartssektor. Leasing rapporteras exkl. moms.

Finansiell leasing och motpart

I övriga finansiella företag ingår även icke-monetära värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder samt icke-monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer.

Operationell leasing och motpart

Tabellen är en specifikation till rad 1101 Leasingobjekt, på flik Spec_T7. Operationell leasing ska redovisas före reserveringar. Reserveringar för operationell leasing redovisas på rad 1043 på Särskild balans.

I Övriga finansiella företag, ingår, även icke-monetära värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder samt icke-monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer.

Förskottsbetalningar för leasingobjekt

Här redovisas förskottsbetalningar för leasingobjekt. Det avser förskottsbetalningar till leverantörer för leasingobjekt där institutets avtal med leasetagaren ännu inte har startat.

Spec_T4

I flik Spec_T4 redovisas reserveringar för osäkra lånefordringar fördelat på motpartssektor. Fliken är en specifikation till rad 1041 på flik Särskild_balans och reserveringar läggs in med positivt tecken.

En osäker lånefordran är en fordran där betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren. En lånefordran ska inte anses som osäker om det finns säkerhet för den som med betryggande marginal täcker både kapitalbeloppet och räntorna, inklusive ersättning för eventuella förseningar.

Spec_T5

I flik Spec_T5 redovisas uppgifter om obligationer och andra räntebärande värdepapper fördelat på motpartssektor och löptid. Räntebärande värdepapper ska redovisas före reserveringar.

Reserveringar för räntebärande värdepapper redovisas på rad 1044 på flik Särskild_balans.

Löptid för obligationer och andra räntebärande värdepapper avser emissionsprogrammets ursprungliga löptid, det vill säga tiden från när papperet emitterades på marknaden för första gången till förfall. Med löptid menas här tiden från emission till förfall (dvs. ej räntebindningstid).

I Övriga finansiella företag, ej MFI, ingår andra finansiella företag än MFI, icke-monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer, försäkringsföretag pensionsinstitut samt värdepapperiseringsinstitut (FVC). Andelar i värdepappersfonder ska redovisas på Spec_T6.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna på Spec_T5.

Spec_T6

I flik Spec_T6 redovisas uppgifter om aktier och andelar upptagna till handel på marknad/plattform, aktier ej upptagna till handel, andelar i penningmarknads- och investeringsfonder samt övriga andelar fördelat på motpartssektor.

Börshandlade fonder (ETF) ska klassificeras som Investeringsfonder.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna på Spec_T6.

Aktier upptagna till handel på marknad/plattform

Här redovisas aktier som handlas på reglerad marknad eller multilateral handelsplattform enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller motsvarande utländska marknadsplatser samt andra aktier som handlas på värdepappersmarknaden och som det finns en allmän tillgänglig notering för.

För aktier på svensk marknadsplats innebär detta att aktier noterade på bl.a. Nasdaq OMX Stockholm, NGM Equity, NGM Nordic MTF Stockholm, First North och Spotlight Stock Market anses som upptagna till handel.

Aktier ej upptagna till handel

Här redovisas aktier utan kontinuerlig, marknadsmässig notering.

Spec_T7

I flik Spec_T7 redovisas materiella tillgångar och övriga tillgångar fördelat på typ av tillgång, samt övriga tillgångar fördelat på typ av tillgång och motpartssektor.

Förfallna räntebetalningar på utlåning får inte rapporteras under övriga tillgångar utan ska ingå i utlåning, vilket är ett avsteg från FFFS 2008:25.

För Spec_T3_Leasing avses leasing för MFI i rollen som leasegivare. Tillgångar som kommer av att MFI är leasetagare läggs i stället på Spec_T7/Övriga materiella tillgångar.

Förskottsbetalningar för leasingobjekt

Här redovisas förskottsbetalningar för leasingobjekt. Det avser förskottsbetalningar till leverantörer för leasingobjekt där institutets avtal med leasetagaren ännu inte har startat. Uppgiften motsvarar rad 11016 på fliken Spec_T3_Leasing.

I Övriga finansiella företag, ej MFI under Fondlikvidfordringar ingår bl.a icke-monetära investeringsfonder och alternativa investeringsfonder, finansiella servicebolag, icke-monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer, försäkringsföretag samt pensionsinstitut.

Derivatinstrument

Här redovisas finansiella instrument vars värde är beroende av vissa underliggande tillgångar, t.ex. aktier, valutor, räntor eller råvaror. Derivatinstrument med positiva bokförda värden summeras och redovisas på Spec_T7 under Övriga tillgångar, och derivatinstrument med negativa bokförda värden summeras och redovisas på flik Spec_S3.

Observera att derivat på tillgångs- och skuldsidan inte får kvittas även om en legal kvittningsrätt föreligger, se avsnitt 3.4.1

I MFI-undersökningen ska derivatinstrument inte redovisas ihop med underliggande instrument vilket är ett avsteg från FFFS 2008:25.

- Återbetalningsbara likvida medel som avgivits som säkerhet ska redovisas under utlåning med överenskommen löptid.
- Återbetalningsbara likvida medel som mottagits som säkerhet vid derivatavtal ska redovisas under inlåning med överenskommen löptid.

Motpart är den som lämnat respektive mottagit de återbetalningsbara likvida medlen. Sektorfördelning av derivatstockar ska göras efter derivatets avtalsmotpart, inte efter det underliggande instrumentets utgivare. För standardiserade kontrakt och OTC-kontrakt är det exempelvis vanligt att ett clearinginstitut är avtalsmotpart. Nasdaq Clearing AB fungerar som clearinginstitut i Sverige och räknas till sektorn Finansiella servicebolag (se även avsnitt 5.6 "Centrala motparter").

Värdejusteringar för derivat (exempelvis CVA/DVA)

I vissa fall justeras marknadsvärdet för derivat med hänsyn till motpartsrisk, så kallade Credit valuation adjustment (CVA) eller Debit valuation adjustment (DVA). Om dessa eller snarlika värdejusteringar kan fördelas efter valutan för ingående kontrakt ska detta göras i MFI-rapporteringen. Om värdejusteringar däremot inte med rimlig arbetsinsats kan valutafördelas utifrån ingående kontrakt ska de rapporteras under övrig utländsk valuta.

I redovisningen allokeras dessa justeringar ofta till bokföringsvalutan, för MFI i regel svenska kronor, men detta skapar problem i statistikrapporteringen då syftet med valutafördelningen är att se derivatkontraktens valuta. Om bokföringsvalutan används kan det leda till att en helt annan valuta rapporteras än den valutan som kontrakten har. Eftersom värdejusteringen minskar marknadsvärdet kommer värdejusteringen att ha ett negativt belopp. Övrigt marknadsvärde som inte utgörs av värdejusteringar ska dock valutafördelas enligt nedan.

Valutafördelning av derivat

Derivat ska valutafördelas efter kontraktets valuta. För valutaderivat avgörs vilken valuta som ska rapporteras för derivatet av marknadsvärdet på referensdagen. Om ett valutaderivat rapporteras som en tillgång (marknadsvärdet är positivt) är valutan den valuta som mottas vid förfalldatum. Om ett valutaderivat rapporteras som en skuld (marknadsvärdet är negativt) är valutan den valuta som betalningen sker i vid förfalldatum.

Exempel 1:

För en OTC-option utställd av en bank som ger rätt att köpa aktier i ett industriföretag till ett visst pris i framtiden är avtalsmotparten banker, inte icke-finansiella företag (utgivare av den underliggande aktien).

Valutafördelningen av derivatinstrument med komponenter i utländsk valuta görs efter den del av avtalet som har störst bruttovärde.

Exempel 2:

Ett institut köper en dollartermin som förfaller efter rapportdagen, på 1 miljon USD. Den terminskurs institutet får köpa för är 10 SEK/USD.

På rapportdagen är avistakursen 9 SEK/USD, vilket gör att terminen har ett negativt nettovärde. Bruttovärdet av fordran på 1 miljon USD är 9 miljoner kronor och bruttovärdet på skulden är 10 miljoner kronor. Nettovärdet för köparen är minus 1 miljon kronor. Det belopp som ska redovisas under Övriga skulder är 1 miljon kronor.

Då den del av kontraktet som är denominerat i SEK har ett större bruttovärde än dollardelen, ska 1 miljon kronor redovisas i kolumnen för SEK.

Om avistakursen på rapportdagen istället är 11 SEK/USD har terminen ett positivt nettovärde på 1 miljon kronor som alltså ska redovisas under Övriga tillgångar. Eftersom dollardelen nu har störst bruttovärde (11 miljoner kronor) ska 1 miljon kronor redovisas i kolumnen för Övriga utländska valutor.

Bokföringsmässiga justeringar

Här tas poster upp som uppkommer pga. att värderingsregler i MFI-blanketten i vissa fall avviker från redovisningen. Exempelvis ska den differens som kan uppkomma när ut- och inlåning i MFI redovisas till nominellt belopp rapporteras under bokföringsmässiga justeringar under övriga tillgångar respektive övriga skulder. De bokföringsmässiga justeringarna rapporteras brutto, dvs. tillgångssidan för sig och skuldsidan för sig.

Redovisningsposten "Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring" ska inte rapporteras under "Bokföringsmässiga justeringar" då den posten inte uppkommer till följd av olika definitioner i MFI och redovisningen. Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring ska istället rapporteras under Övriga tillgångar – övriga (rad 1139), även i de fall posten är negativ.

Exempel 1:

Ett institut har en del av sin utlåning värderad till verkligt värde. Det totala bokförda värdet på institutets utlåning är för aktuell period 1 000 miljoner kronor och det nominella värdet är 950 miljoner kronor.

Institutet rapporterar då:

Utlåning: 950 miljoner kronor

Övriga tillgångar, bokföringsmässiga justeringar: 50 miljoner kronor

Exempel 2:

Ett institut har en del av sin utlåning värderad till verkligt värde. Det totala bokförda värdet på institutets utlåning är för aktuell period 1 200 miljoner kronor och det nominella värdet är 1 250 miljoner kronor.

Institutet har även en del av sin inlåning värderad till verkligt värde.

Den totala inlåningen för perioden har ett bokfört värde på 600 miljoner kronor och det nominella värdet är 580 miljoner kronor.

Institutet rapporterar då:

Utlåning: 1 250 miljoner kronor

Övriga tillgångar, bokföringsmässiga justeringar: -50 miljoner kronor

In- och upplåning: 580 miljoner kronor

Övriga skulder, bokföringsmässiga justeringar: 20 miljoner kronor

Spec_T8

I flik Spec_T8 redovisas förutbetalda kostnader och upplupna intäkter fördelat på tillgång och motpart.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningar för upplupna räntor på obligationer på Spec_T8.

Upplupna räntor ska inte rapporteras ihop med huvudposten vilket är ett avsteg från FFFS 2008:25.

Spec_S1_Sektor

I flik Spec_S1_Sektor redovisas in- och upplåning fördelat på motpartssektor.

Efterställda skulder i form av lån ska redovisas som in- och upplåning. Emitterade omsättningsbara/överlåtbara värdepapper ingår inte i upplåning utan rapporteras under posten emitterade värdepapper (Spec_S2).

In- och upplåning från värdepapperiseringsinstitut (FVC)

En speciell typ av skuld kan uppkomma vid värdepapperisering om tillgångarna, exempelvis lån, inte kan bokas bort i balansräkningen. Dessa tillgångar kommer då att ligga kvar på tillgångssidan i balansräkningen. Betalningen från värdepapperiseringsinstitut (FVC) för de sålda tillgångarna kommer också att tas upp på tillgångssidan och behöver därför motbokas på skuldsidan. I MFI-rapporteringen ska en sådan motbokning ske på in- och upplåning från värdepapperiseringsinstitut. Löptid ska av konvention rapporteras som över 2 år.

Syndikerad in- och upplåning

I tabellen "Syndikerad in- och upplåning" ska den in- och upplåning som institutet har i form av syndikerade lån, dvs. in- och upplåning där institutet vid lånetillfället visste att flera institut står bakom lånet, redovisas.

Observera att om ett institut i efterhand sprider ut risken till olika institut med till exempel värdepapperisering ska detta inte redovisas som syndikerat lån.

Elektroniska pengar

I tabellen "Elektroniska pengar" ska uppgifter om elektroniska pengar särredovisas. Med elektroniska pengar avses förutbetalt belopp för antingen hårdvarubaserade eller mjukvarubaserade lösningar för elektroniska pengar.

För att klassificeras som elektroniska pengar ska korten eller de mjukvarubaserade lösningarna vara möjliga att använda som ett

allmänt betalningsmedel, dvs. inte bara i en viss butik eller en viss affärskedja.

Det tidigare Cashkortet är ett exempel på kort för elektroniska pengar i Sverige. Ett annat exempel är kort som inte är omladdningsbara där kortet laddas med en viss summa från början och där kortet kan användas i affärer som accepterar debetkort/bankkort⁵. Exempel på mjukvarubaserade elektroniska pengar är lösningar med programvara på persondator eller Internetlösningar för betalningar istället för ett fysiskt kort.

In- och upplåning från MFI inom koncernen

In- och upplåning från koncernföretag som inte är MFI, t.ex. icke-finansiella företag eller försäkringsföretag, ska inte ingå här.

Observera att mellanhavanden mellan huvudkontor och filial inte ska redovisas här utan på mellanhavandeflikarna (moderrapport) och filialdifferens (filialrapport).

MFI i övriga utlandet avser banker och andra finansinstitut som har utlåning till allmänheten och inlåning eller nära substitut till inlåning från allmänheten som en betydande del av sin verksamhet.

Exempel:

Ett svenskt MFI lånar genom sin filial i Finland upp 100 miljoner kronor från ett dotterbolag i Norge. Filialen och dotterbolaget klassificeras båda som MFI. 100 miljoner kronor ska rapporteras på MFI/bank inom koncernen i övriga utlandet. Rapportering ska ske i både moderbolagets och filialens MFI-blankett. Samtidigt ingår in- och upplåningen också i övriga (relevanta) in- och upplåningsspecifikationer.

In- och upplåning

In- och upplåning som fördelas på motpartssektor ska brytas ned på inlåning respektive upplåning.

För definition av inlåning tillämpas Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) bilaga 1, 16 §, sista stycket.

Inlåning

Avser insatta sparmedel i bank samt kunders medel på konto som tas emot av andra institut än banker.

⁵ Den här typen av kort kallas ofta presentkort (eng. Gift Cards). Skillnaden mot traditionella presentkort är att de här korten kan användas som allmänna betalningsmedel i affärer som accepterar bankkort/debetkort.

Upplåning

Avser annan in- och upplåning än den som rapporteras under inlåning. Emitterade värdepapper ingår inte i upplåning utan rapporteras under posten emitterade värdepapper (Spec S2).

Spec_S1_Konto_Löptid

I flik Spec_S1_Sektor_Löptid redovisas in- och upplåning fördelat på motpartssektor och ursprunglig löptid.

Centrala motparter. Repor

I tabellen ”Centrala motparter (CCP). Repor” ska repor där motpartssektorn räknas som en central motpart redovisas.

För mer information om Centrala motparter, se avsnitt 5.6.

Spec_S1_Överförbar_inlåning

I flik Spec_S1_Sektor_Överförbar_inlåning redovisas överförbar in- och upplåning fördelat på motpartssektor.

Med överförbar inlåning avses inlåning på avistakonton som är direkt överförbar till annan än kontohavaren själv genom exempelvis girering, kontoöverföring (mellan konton som har olika ägare), kredit- eller betalkort, check eller liknande betalningsmedel. Överföringen sker utan större dröjsmål, begränsning eller straffavgift. Konton där medel endast kan tas ut i kontanter eller överföras via ett annat konto som innehas av samma ägare räknas inte som överförbar inlåning.

Antal konton

I tabellen ”Antal konton” redovisas det totala antalet in- och upplåningskonton för icke-MFI i Sverige och utlandet, uppdelat på avistakonton med överförbar inlåning samt på avistakonton med överförbar inlåning som kan kopplas till Internetbank. Konton med överförbar inlåning som kan kopplas till Internetbank inkluderar också andra lösningar där kontot kan nås via särskild programvara eller applikation på persondator eller mobiltelefon, dock inte konton som endast kan nås via telefonbank.

Uppgifterna i denna tabell behöver bara redovisas avseende december varje år.

Spec_S2

I flik Spec_S2 redovisas uppgifter om emitterade värdepapper fördelat på typ av värdepapper. Uppgifter om värdepapper swappade från utländsk valuta till SEK redovisas också.

Definition av värdepapper:

Penningmarknadsinstrument (certifikat)

Här redovisas överlåtbara värdepapper med en normal ursprunglig löptid (inte räntebindningstid) på t.o.m. ett år.

Obligationer

Här redovisas överlåtbara värdepapper där den ursprungliga löptiden i regel är över ett år.

Indexobligationer

Avser en finansiell produkt med en obligation som bas. Till obligationen knyts optioner med en eller flera underliggande tillgångar, exempelvis aktier, räntor, valutor eller råvaror. Hela värdet av instrumentet ska rapporteras här, dvs. ingen uppdelning av obligationsdel och underliggande tillgång ska göras. Instrumenten kallas ibland för aktieindexobligationer eller strukturerade produkter. Uttrycket indexobligationer används här för att avkastningen inte behöver vara knuten till aktiemarknaden och för att begreppet strukturerade produkter även kan innefatta andra typer av instrument.

Privatobligationer

Avser obligationer som riktas till privatpersoner och som inte är indexobligationer. Privatobligationer är normalt upptagna till handel på börs och kan handlas i små handelsposter. Som privatobligationer räknas också säkerställda privatobligationer.

Säkerställda obligationer

Avser obligationer där investeraren har förmånsrätt i en särskild säkerhetsmassa vid händelse av att låntagaren går i konkurs. De kan enbart emitteras mot säkerhet i tillgångar med hög kvalitet och obligationen har därför hög kreditvärdering. Definitionen följer den i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer.

Övriga obligationer

Avser t.ex. emitterade bostadsobligationer och andra typer av obligationer som inte innefattas under ovanstående kategorier.

Postväxlar

Här redovisas utställda postväxlar.

Övriga värdepapper

Här redovisas eventuella övriga värdepapper som inte passar in under ovanstående kategorier.

Förlagslån

I tabellen "Förlagslån" redovisas efterställda skulder i form av räntebärande värdepapper, förlagslån, fördelat på privatobligationer

och övriga förlagslån. Uppgifter om värdepapper swappade från utländsk valuta till SEK redovisas också.

Efterställda skulder som inte är i form av räntebärande värdepapper utan istället är i form av in- och upplåning ska redovisas som övrig in- och upplåning på Spec_S1.

Spec_S3

I flik Spec_S3 redovisas övriga skulder fördelat på typ av skuld och motpartssektor.

I Övriga finansiella företag, ej MFI under Fondlikvidfordringar ingår bl.a icke-monetära investeringsfonder och alternativa investeringsfonder, finansiella servicebolag, icke-monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer, försäkringsföretag samt pensionsinstitut.

Derivatinstrument

Här redovisas finansiella instrument vars värde är beroende av vissa underliggande tillgångar, t.ex. aktier, valutor, räntor eller råvaror. Derivatinstrument med positiva bokförda värden summeras och redovisas under Övriga tillgångar på flik Spec_T7, och derivatinstrument med negativa bokförda värden summeras och redovisas under Övriga skulder på flik Spec_S3. För mer om derivatinstrument, se "Derivatinstrument" under avsnitt 8, Spec_T7

Observera att derivat på tillgångs- och skuldsidan inte får kvittas även om en legal kvittningsrätt föreligger, se avsnitt 3.4.1 .

Bokföringsmässiga justeringar

Här tas poster upp som uppkommer pga. att värderingsregler i MFI-blanketten i vissa fall avviker från redovisningen. Exempelvis ska den differens som kan uppkomma när ut- och inlåning i MFI redovisas till nominellt belopp rapporteras under bokföringsmässiga justeringar under övriga tillgångar respektive övriga skulder. De bokföringsmässiga justeringarna rapporteras brutto, dvs. tillgångssidan för sig och skuldsidan för sig. För mer om bokföringsmässiga justeringar, se "Bokföringsmässiga justeringar" under avsnitt 8, Spec_T7.

Korta positioner (blankning av värdepapper)

Här redovisas korta positioner. Att ta en kort position innebär att institutet lånar värdepapper för att sedan sälja det. I både MFI-undersökningen och den traditionella redovisningen ska korta positioner bokföras som en skuld.

Äkta återköpsavtal (repör) där ett värdepapper säljs för att senare köpas tillbaka till ett specificerat pris ska inte rapporteras som korta positioner. Ej heller överföring i samband med värdepapperslån eller derivatkontrakt där det avtalats att sälja värdepapper till ett visst pris

vid ett framtida datum. Detta följer definitionen av blankning i [blankningsförordningen](#)⁶.

Korta positioner kan inte nettoredovisas mot långa positioner. För mer information om brutto- och nettoredovisning, se avsnitt 3.4.1.

På flik Spec_S6_Korta_positioner redovisas en finare uppdelning efter värdepapperstyp på det lånade värdepappret.

Spec_S4

I flik Spec_S4 redovisas upplupna räntor fördelat på skuld och motpart.

Upplupna räntor ska inte rapporteras ihop med huvudposten vilket är ett avsteg från FFFS 2008:25.

Spec_S5

I flik Spec_S5 redovisas emitterade andelar i penningmarknadsfonder fördelat på motpart.

Dessa uppgifter redovisas endast av institut som klassas som penningmarknadsfonder.

Spec_S6_Korta_positioner

I Spec_S6_Korta_positioner är en specifikation till rad 2045 Korta positioner på flik Spec_S3 och består av två tabeller: "Räntebärande värdepapper, belåningsbara och andra" och "Aktier och andelar".

Att ta en kort position innebär att institutet lånar värdepapper för att sedan sälja det⁷. I både MFI-undersökningen och den traditionella redovisningen ska korta positioner bokföras som en skuld.

Äkta återköpsavtal (repor) där ett värdepapper säljs för att senare köpas tillbaka till ett specificerat pris ska inte rapporteras som korta positioner. Ej heller överföring i samband med värdepapperslån eller derivatkontrakt där det avtalats att sälja värdepapper till ett visst pris vid ett framtida datum. Detta följer definitionen av blankning i [blankningsförordningen](#)⁸.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna på Spec_S6_Korta_positioner.

⁶ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 236/2012 av den 14 mars 2012 om blankning och vissa aspekter av kreditwappar

⁷ Bakgrunden till att samla in uppgifter om korta positioner är att kunna justera statistiken för den dubbelräkning som uppstår. Det institut som lånar värdepappret tar inte upp det som en tillgång men både den som lånat ut och den som köper värdepappret tar upp det som en tillgång.

⁸ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 236/2012 av den 14 mars 2012 om blankning och vissa aspekter av kreditwappar

Räntebärande värdepapper, belåningsbara och andra

Löptid för obligationer och andra räntebärande värdepapper avser den ursprungliga löptiden. Med löptid menas här tiden från emission till förfall, dvs. ej räntebindningstid.

I Övriga finansiella företag, ej MFI ingår andra finansiella företag än MFI, icke-monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer, försäkringsföretag, pensionsinstitut samt värdepapperiseringsinstitut (FVC).

Aktier och andelar

Med motpart avses emittenten av aktien eller andelen. Företagets hemvist och inte var aktien handlas styr landfördelningen.

Andelar i värdepappersfonder ska redovisas här.

Aktier upptagna till handel på marknad/plattform

Här redovisas aktier som handlas på reglerad marknad eller multilateral handelsplattform enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller motsvarande utländska marknadsplats samt andra aktier som handlas på värdepappersmarknaden och som det finns en allmänt tillgänglig notering för.

För aktier på svensk marknadsplats innebär detta att aktier noterade på bl.a. Nasdaq OMX Stockholm, NGM Equity, NGM Nordic MTF Stockholm, First North eller Spotlight Stock Market anses som upptagna till handel.

Aktier ej upptagna till handel

Här redovisas aktier utan kontinuerlig, marknadsmässig notering.

Spec_Valuta

I flik Spec_Valuta redovisas en finare fördelning av övrig EU-valuta och övrig utländsk valuta för poster från tidigare flikar i blanketten.

Spec_Land

I flik Spec_Land redovisas en finare fördelning av EMU-länder och övriga EU-länder för poster från tidigare flikar i blanketten.

Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM)

Landfördelas ej men ingår i EMU-länder, sektor Övriga finansiella företag, ej MFI.

Europeiska investeringsbanken (EIB)

Landfördelas ej men ingår i Övriga EU-länder, sektor monetära finansinstitut.

Gemensamma resolutionsnämnden (SRB)

Landfördelas ej men ingår i Övriga EU-länder, offentlig sektor.

Bostadsinstitutens utlåning

I flik Bostadsinstitutens utlåning redovisas bostadsinstitutens nya lån, exklusive dagslån och repor, till svenska och utländska icke-MFI under perioden. Byggnadskrediter ska inte redovisas här.

Som nyutlåning räknas

- höjning av kreditbelopp
- omläggning av byggnadskredit till slutligt lån inom institutet
- övertagande av lån från annat institut

Överföring av lån till ny låntagare inom institutet räknas inte som nyutlåning och ska inte redovisas om lånebeloppet samtidigt inte höjs. Höjs beloppet upptas höjningen som nyutlåning. Omförhandling av lånevillkor är inte nyutlåning. Om kreditbeloppet höjs ska dock höjningen räknas som nyutlåning.

Säkerhet

I tabellen "Säkerhet" redovisas nya lån under perioden samt ställning vid periodens slut fördelat på typ av säkerhet och valuta.

Lånevillkor

I tabellen "Lånevillkor" redovisas nya lån under perioden fördelat på ursprunglig räntebindningstid och motpart.

Dessa uppgifter redovisas endast av bostadsinstitut.

Köpta sålda lån under perioden

I fliken Köpta sålda lån under perioden redovisas lån som har förvärvats eller avyttrats, inklusive lån som har avyttrats i samband med värdepapperisering. Både lån som tas upp på balansräkningen och lån som bokas bort från balansräkningen ska redovisas. Lånen ska redovisas fördelat på lånets motpart, säkerhet och ursprunglig räntebindningstid samt fördelat på motpart vid förvärvet eller avyttringen.

Både förvärvade och avyttrade lån ska redovisas med positivt tecken. Förvärvade och avyttrade lån ska bruttoredo visas i tabellerna för köpta eller annars förvärvade lån respektive i tabellerna värdepapperiserade eller annars sålda och avyttrade lån. Om ett värdepapperiserat eller annars sålt lån vid avyttrandet skrivs ned ska nedskrivningen rapporteras på flik Omv_Sålda lån.

Observera att förvärv och avyttring i samband med uppköp, delning eller samgående med andra institut inte ska ingå.

Köpta och sålda lån under perioden som påverkar lånestocken är uppdelad på fler tabeller beroende på om lånen administreras eller inte:

- Under perioden köpta eller annars förvärvade lån som administreras och som påverkar lånestocken (tas upp på balansräkningen vid förvärvet)
- Under perioden värdepapperiserade eller annars sålda och avyttrade lån som administreras och som påverkar lånestocken (bortbokas från balansräkningen)
- Under perioden köpta eller annars förvärvade lån som inte administreras och som påverkar lånestocken (tas upp på balansräkningen vid förvärvet)
- Under perioden värdepapperiserade eller annars sålda och avyttrade lån som inte administreras och som påverkar lånestocken (bortbokas från balansräkningen)

I tabell ”Under perioden köpta eller annars förvärvade lån som administreras och som påverkar lånestocken (tas upp på balansräkningen vid förvärvet)” ska institut som administrerar lån åt FVC och andra specialföretag redovisa dessa uppgifter. Lånen ska redovisas fördelat på motpart, säkerhet och ursprunglig räntebindningstid. Det ska också redovisas om administreringen sköts åt ett FVC eller åt ett annat specialföretag. Om företaget är ett FVC ska det anges i vilket land det verkar.

Med att administrera lån åt FVC eller andra specialföretag menas att institutet sköter det dagliga arbetet, samlar in räntor och betalningar från låntagarna till de värdepapperiserade lånen och betalar ut räntor till innehavarna av företagets emitterade värdepapper.

FVC och värdepapperisering

Med värdepapperiseringsinstitut eller FVC (Financial Vehicle Corporation) avses ett institut vars huvudsakliga syfte är att:

- Värdepapperisera eller att ha för avsikt att delta i en eller flera värdepapperiseringstransaktioner och att vara juridiskt fristående från institutet som säljer tillgångar eller kreditrisk i värdepapperiseringstransaktionen.
- Emittera eller avse att emittera värdepapper eller derivat och att äga eller avse att äga underliggande tillgångar.

Om lån administreras åt annat företag än FVC skall det redovisas under ”Andra specialföretag, ej FVC”.

Även om MFI och investeringsfonder kan ha vissa egenskaper gemensamt med FVC klassificeras dessa aldrig som FVC. Den typ av institut som avses med FVC kallas ibland också för SPE (Special Purpose Entities) eller SPV (Special Purpose Vehicle) även om definitionerna kan skifta.

Värdepapperisering

Med värdepapperisering avses:

- Transaktioner där tillgångar eller kreditrisk avseende tillgångar säljs till ett fristående institut som emitterar värdepapper eller ställer ut derivat för att finansiera förvärvet
- Överföring av försäkringsrisker till ett fristående institut som emitterar värdepapper ställer ut derivat för att finansiera exponeringen mot försäkringsriskerna.

Även mer komplexa strukturer med flera företag inblandade kan förekomma.

I värdepapperiserade lån ingår även avyttrade lån under värdepapperiseringsprocessen där företagen ännu inte har emitterat värdepapper.

Transaktioner under perioden som påverkar lånestocken

I tabellerna "Under perioden köpta eller annars förvärvade lån som påverkar lånestocken (tas upp på balansräkningen vid förvärvet)" och "Under perioden värdepapperiserade eller annars sålda och avyttrade lån som påverkar lånestocken (bortbokas från balansräkningen)" redovisas transaktioner under perioden som påverkar lånestocken.

Transaktioner under perioden som inte påverkar lånestocken

I tabellerna "Under perioden köpta eller annars förvärvade lån som inte påverkar lånestocken (redan upptagna på balansräkningen)" och "Under perioden värdepapperiserade eller annars sålda och avyttrade lån som inte påverkar lånestocken (ej bortbokade från balansräkningen)" redovisas transaktioner under perioden som inte påverkar lånestocken.

Exempel 1:

Ett institut köper lån på 400 miljoner kronor med motpart svenska försäkringsbolag från ett icke-monetärt värdepappersbolag och säljer samma månad tillbaka 100 miljoner kronor av dessa lån till värdepappersbolaget. Transaktionerna påverkar balansräkningen.

Eftersom transaktionerna påverkar balansräkningen ska de tas upp i tabellerna för transaktioner som påverkar lånestocken. I tabell "Under perioden köpta eller annars förvärvade lån som påverkar lånestocken" ska 400 miljoner kronor tas upp under kolumn Motparter i Sverige - Andra institut och rad motparter i Sverige - Försäkringsföretag.

Eftersom lån också såldes ska 100 miljoner kronor tas upp i tabell "Under perioden värdepapperiserade eller annars sålda och avyttrade lån som påverkar lånestocken", också här under kolumn Motparter i Sverige - Andra institut och rad motparter i Sverige - Försäkringsföretag.

Exempel 2:

Institutet genomför för första gången värdepapperisering på 2 500 miljoner kronor där hela beloppet är bostadslån till övriga hushåll i Sverige. Den FVC som är med i värdepapperiseringen är belägen i Luxemburg. Lånen bokas bort från balansräkningen.

Eftersom lånen bokas bort ska 2 500 miljoner kronor rapporteras i tabell "Under perioden värdepapperiserade eller annars sålda och avyttrade lån som påverkar lånestocken" under kolumn Motparter i EMU-länder – FVC och på rad Motparter i Sverige – Hushåll m.m. – Småhus, ägarlägenheter och bostadsrätter.

Exempel 3:

Institutet flyttar lån till icke-finansiella företag på 3 000 miljoner kronor till en annan svensk MFI inom koncernen. Lånen bokas bort från balansräkningen.

Eftersom institutet avyttrar lån och detta påverkar lånestocken ska 3 000 miljoner kronor rapporteras i tabell "Under perioden värdepapperiserade eller annars sålda och avyttrade lån som påverkar lånestocken" under kolumn Motparter i Sverige – MFI och på rad Motparter i Sverige – Icke-finansiell företagssektor. Koncernföretaget som mottar lånen tar upp 3 000 miljoner kronor i tabell " Under perioden köpta eller annars förvärvade lån som påverkar lånestocken" på motsvarande kolumn och rad.

Exempel 4:

Institutet genomför för första gången värdepapperisering på 2 500 miljoner kronor där 1 500 miljoner är bostadslån till övriga hushåll och resterande 1 000 miljoner är lån till icke-finansiella företag. Alla låntagare finns i Sverige. Den FVC som är med i värdepapperiseringen är belägen på Irland. Lånen kan inte bokas bort från balansräkningen.

Eftersom transaktionerna inte påverkar balansräkningen tas de upp i tabell "Under perioden värdepapperiserade eller annars sålda och avyttrade lån som inte påverkar lånestocken" under kolumn Motparter i EMU-länder – FVC och på rad Motparter i Sverige – Hushåll m.m. (1 500 miljoner kronor) och rad Motparter i Sverige – Icke-finansiella företag (1 000 miljoner kronor).

Då lånen inte bokas bort ska också utestående belopp rapporteras. Institutet har inga värdepapperiserade belopp sedan tidigare varför det i tabell "Utestående belopp av värdepapperiserade eller annars överförda lån som inte påverkat lånestocken" ska rapporteras 1 500 miljoner kronor under kolumn Motparter i EMU-länder – FVC och på rad Motparter i Sverige – Hushåll m.m. och 1 000 miljoner kronor på rad Motparter i Sverige – Icke-finansiella företag.

Köpta_Sålda_lån_utestående

I tabell ” Utestående belopp av värdepapperiserade och sålda lån som administreras och som påverkat lånestocken (bortbokade från balansräkningen)” ska institut som administrerar lån åt FVC och andra specialföretag redovisa dessa uppgifter. Lånen ska redovisas fördelat på motpart, säkerhet och ursprunglig räntebindningstid. Det ska också redovisas om administreringen sköts åt ett FVC eller åt ett annat specialföretag. Om företaget är ett FVC ska det anges i vilket land det verkar.

Med att administrera lån åt FVC eller andra specialföretag menas att institutet sköter det dagliga arbetet, samlar in räntor och betalningar från låntagarna till de värdepapperiserade lånen och betalar ut räntor till innehavarna av företagens emitterade värdepapper.

FVC och värdepapperisering

Med värdepapperiseringsinstitut eller FVC (Financial Vehicle Corporation) avses ett institut vars huvudsakliga syfte är att:

- Värdepapperisera eller att ha för avsikt att delta i en eller flera värdepapperiseringstransaktioner och att vara juridiskt fristående från institutet som säljer tillgångar eller kreditrisk i värdepapperiseringstransaktionen.
- Emittera eller avse att emittera värdepapper eller derivat och att äga eller avse att äga underliggande tillgångar.

Om lån administreras åt annat företag än FVC skall det redovisas under ”Andra specialföretag, ej FVC”.

Även om MFI och investeringsfonder kan ha vissa egenskaper gemensamt med FVC klassificeras dessa aldrig som FVC. Den typ av institut som avses med FVC kallas ibland också för SPE (Special Purpose Entities) eller SPV (Special Purpose Vehicle) även om definitionerna kan skifta.

Värdepapperisering

Med värdepapperisering avses:

- Transaktioner där tillgångar eller kreditrisk avseende tillgångar säljs till ett fristående institut som emitterar värdepapper eller ställer ut derivat för att finansiera förvärvet
- Överföring av försäkringsrisker till ett fristående institut som emitterar värdepapper ställer ut derivat för att finansiera exponeringen mot försäkringsriskerna.

Även mer komplexa strukturer med flera företag inblandade kan förekomma.

I värdepapperiserade lån ingår även avyttrade lån under värdepapperiseringsprocessen där företagen ännu inte har emitterat värdepapper.

Utestående belopp som inte påverkat lånestocken

I tabellen "Utestående belopp av värdepapperiserade och sålda lån som inte påverkat lånestocken (ej bortbokade från balansräkningen)" ska endast värdepapperiserade och sålda lån som ej är bortbokade från balansräkningen ingå.

Utestående belopp som påverkat lånestocken

I tabellen "Utestående belopp av värdepapperiserade och sålda lån som administreras och som påverkat lånestocken (bortbokade från balansräkningen)" ska endast värdepapperiserade och sålda lån som är bortbokade från balansräkningen, men som fortfarande administreras ingå.

MH_Tillgångar

I fliken MH_Tillgångar redovisas huvudkontorets fordringar mot moderns filialer i utlandet fördelat på motpart, löptid samt typ av tillgång.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna för Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Utlåning syndikerade lån.

I tabellen "Utlåning syndikerade lån" redovisas uppgifter om syndikerade lån till egna filialer i EMU-länder.

Dessa uppgifter redovisas endast av svenska moderbolag med filialer i utlandet.

För mer om mellanhavanden, se avsnitt 7.

MH_Skulder

I fliken MH_Skulder redovisas huvudkontorets skulder mot moderns filialer i utlandet fördelat på motpart, löptid samt typ av skuld.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna för Emitterade värdepapper.

Överförbar in- och upplåning

I tabellen "Överförbar in- och upplåning" redovisas överförbar in- och upplåning fördelat på motpartsland.

Dessa uppgifter redovisas endast av svenska moderbolag med filialer i utlandet.

För mer om mellanhavanden, se avsnitt 7.

Spec MH_Valuta

I flik MH_Valuta redovisas en finare fördelning av övrig EU-valuta och övrig utländsk valuta för poster från flikarna MH_Tillgångar och MH_Skulder.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna på för Obligationer och andra räntebärande värdepapper och Emitterade värdepapper.

MH_Land

I flik MH_Land redovisas en finare fördelning av övriga EMU-länder och övriga EU-länder för poster från flikarna MH_Tillgångar och MH_Skulder.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna på för Värdepapper utgivna av egna filialer.

Omvärderingar_Spec_T2

I flik Omvärderingar_Spec_T2 redovisas omvärderingar för belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. fördelat på motpart och ursprunglig löptid.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna på flik Omvärderingar Spec T2.

Värdeförändringar på belåningsbara statsskuldförbindelser mm. som beror på förändringar i marknadsvärde rapporteras som omvärderingar till den del de inte beror på valutakursförändringar.

För mer om omvärderingar, se avsnitt 6.

Omvärderingar_Spec_T3_Motp

I flik Omvärderingar_Spec_T3_Motpart redovisas kreditförluster för utlåningen fördelat på motpartssektor.

För lån ska ned- och bortskrivningar, dvs. konstaterade kreditförluster, tas upp som omvärderingar. Övriga värdeförändringar inkluderas inte. Eftersom ned- och bortskrivningar leder till en mindre stock ska omvärderingar för lån redovisas med negativt tecken. Återvunnen kreditförlust definieras som pengar som kommer in. Det påverkar då inte utlåningen utan endast resultaträkningen och ska därmed inte rapporteras som en omvärdering. Omvärderingar på utlåning inkluderar även lån som MFI:s administrerar åt FVC och andra specialföretag samt sålda eller värdepapperiserade lån.

För mer om omvärderingar, se avsnitt 6.

Omvärderingar_Spec_T3_Säkerhet

På flik Omvärderingar_Spec_T3_Säkerhet redovisas kreditförluster för utlåningen fördelat på motpartssektor och säkerhet.

Omvärderingar_Spec_T3_Syndi.lån

I flik Omvärderingar_Spec_T3_Syndi.lån redovisas kreditförluster för syndikerad utlåning fördelat på motpartssektor.

Omvärderingar_Spec_T5

I flik Omvärderingar_Spec_T5 redovisas omvärderingar för obligationer och andra räntebärande värdepapper fördelat på motpartssektor och ursprunglig löptid.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna på flik Omvärderingar_Spec_T5.

Värdeförändringar på obligationer och andra räntebärande värdepapper som beror på förändringar i marknadsvärde rapporteras som omvärderingar till den del de inte beror på valutakursförändringar.

För mer om omvärderingar, se avsnitt 6.

Omvärderingar_Spec_T6

I flik Omvärderingar_Spec_T6 redovisas omvärderingar för aktier upptagna till handel på marknad/plattform, aktier ej upptagna till handel, andelar i penningmarknads- och investeringsfonder samt övriga andelar fördelat på motpartssektor.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna på flik Omvärderingar_Spec_T6.

Värdeförändringar på aktier och andelar som beror på förändringar i marknadsvärde rapporteras som omvärderingar. Omvärderingarna beräknas inklusive valutakurseffekter.

För mer om omvärderingar, se avsnitt 6.

Omvärderingar_Spec_T7_mm.

I flik Omvärderingar_Spec_T7_mm. redovisas omvärderingar för immateriella anläggningstillgångar, materiella tillgångar, samt för övriga tillgångar fördelat på typ av tillgång och motpartssektor.

Immateriella anläggningstillgångar

Avskrivningar och nedskrivningar av immateriella anläggningstillgångar rapporteras som omvärderingar.

Materiella tillgångar

Avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar av materiella tillgångar rapporteras som omvärderingar. Övriga värdeförändringar inkluderas inte.

Övriga tillgångar

För derivatinstrument som är tillgångar rapporteras omvärderingar enligt riktlinjerna i avsnitt 6.5 ”Omvärderingar av derivat”.

Avseende För skyddande av fordran och Övriga rapporteras de värdeförändringar som inte beror på köp och försäljningar eller valutakursförändringar som omvärderingar.

För mer om omvärderingar, se avsnitt 6.

Omvärderingar_Spec_S3_mm.

I flik Omvärderingar_Spec_S3_mm. redovisas omvärderingar för skulder och eget kapital samt för övriga skulder fördelat på typ av skuld och motpartssektor.

Avsättningar

Ökningar av avsättningar rapporteras som omvärderingar. Minskningar av avsättningar rapporteras som omvärderingar i den mån de inte uppstått till följd av ett utflöde.

Uppskrivningar mot uppskrivningsfond

Uppskrivningar mot uppskrivningsfond betraktas som omvärderingar av både tillgången och uppskrivningsfonden.

Övriga skulder

För derivatinstrument som är skulder rapporteras omvärderingar enligt riktlinjerna i avsnitt 6.5 ”Omvärderingar av derivat”.

För beräkning av omvärderingar till korta positioner (värdepapperslån) tillämpas omvärderingsmetoderna enligt avsnitt 6.2 ”Omvärderingar av värdepapper, förutom derivat, värderade till marknadsvärde”. För korta positioner ska en ökad skuld anges med positivt tecken och en minskad skuld med negativt tecken. På flik Omv_S6_Korta_positioner redovisas en finare uppdelning efter värdepapperstyp på det lånade värdepappret.

För Övriga redovisas de värdeförändringar som inte beror på köp och försäljningar eller valutakursförändringar som omvärderingar.

Andra skuldposter

För andra poster på balansräkningen ska inga omvärderingar beräknas.

Omv_Spec_S6_Korta_positioner

Flik Omv_S6_Korta_positioner är en specifikation till rad 4045 Korta positioner på flik Omvärderingar_Spec_S3_mm. och består av två

tabeller: "Räntebärande värdepapper, belåningsbara och andra" och "Aktier och andelar". Här redovisas omvärderingar på det lånade värdepappret fördelat på värdepapperstyp, motpartssektor och löptid, samt på värdepapperstyp och motpartssektor. Motpart avser den som emitterat värdepappret och inte den som lånat ut värdepappret.

Institut som är VINN-rapportörer behöver inte redovisa nedbrytningarna på flik Omv_Spec_S6_Korta_positioner.

För beräkning av omvärderingar till korta positioner (värdepapperslån) specifikation "Omv_Spec_S6_Korta_positioner" tillämpas omvärderingsmetoderna enligt avsnitt 6.2 "Omvärderingar av värdepapper, förutom derivat, värderade till marknadsvärde". För korta positioner ska en ökad skuld anges med positivt tecken och en minskad skuld med negativt tecken.

Exempel:

100 000 aktier med kurs 90 kronor lånas och säljs. Detta ger en skuld avseende korta positioner på 9 miljoner kronor. Försäljningen är en transaktion och medför ingen omvärdering. Under perioden sjunker aktiekursen till 80 kronor. Detta medför att skulden minskar till 8 miljoner, förändringen beror inte på transaktioner utan värdeförändringar så därför rapporteras en omvärdering på -1 miljoner på korta positioner (skulden minskar). Kursen är fortfarande 80 kronor när affären avslutas genom att aktierna köps och lämnas tillbaka, skulden är då noll men eftersom det är en transaktion uppstår inga omvärderingar.

Omv_Sålda_lån

Flik Omv_Sålda_lån är en särredovisning till rad 303 på flik Omvärderingar_Spec_T3_Motp. Här redovisas nedskrivningar av lån i samband med sålda eller värdepapperiserade lån som påverkar balansräkningen. Lånen ska redovisas fördelat på lånets motpart, säkerhet och ursprunglig räntebindningstid samt fördelat på motpart vid förvärvet eller avyttringen.

I fliken redovisas även kreditförluster på lån som institutet administrerar. Kreditförluster på lånen ska redovisas fördelat på motpart, säkerhet och ursprunglig räntebindningstid. Det ska också redovisas om administreringen sköts åt ett FVC eller åt ett annat specialföretag. Om företaget är ett FVC ska det anges i vilket land det verkar.

Exempel:

Lån för 10 miljoner kronor värdepapperiseras och bokas bort från balansräkningen. I samband med värdepapperiseringen skrivs lånen ned till 9 miljoner. FVC som köper lånen kommer som nominellt värde därför att ta upp 9 miljoner som lån. För att särskilja transaktionen

mellan institutet och FVC från nedskrivningen särredovisas nedskrivningen. Institutet som värdepapperiserar lånen tar därför upp -1 miljoner på flik Omvärderingar_Spec_T3_Motp, som för andra konstaterade kreditförluster, men särredovisar också nedskrivningen på -1 miljon på flik Omv_Sålda_lån.

Omvärderingar_MH

I flik Omvärderingar_MH redovisas huvudkontorets konstaterade kreditförluster för utlåning samt värdeförändringar för finansiella instrument för mellanhavanden mot moderns filialer i utlandet, fördelat på motpart, löptid samt typ av tillgång respektive skuld.

Dessa uppgifter redovisas endast av svenska moderbolag med filialer i utlandet.

Bilaga 1:

Svensk MFI

Riksbanken [121000]
Banker [122100]
Bankfilialer till banker i utlandet [122200]
Bostadsinstitut [122300]
Andra monetära kreditmarknadsföretag [122400]
Penningmarknadsfonder [123000]
Monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer [122500]
Övriga monetära finansinstitut [122900]

Svensk icke-MFI

Offentlig sektor

Riksgäldskontoret [131120]
Kommuner och regioner
 Kommuner [131311, 131312, 131313]
 Regioner [131321, 131322, 131323]
Sociala trygghetsfonder [131400]
Statlig förvaltning utom RGK [131110, 131130, 131200]

Övriga motparter

Investeringsfonder, utom penningmarknadsfonder [124000]
Icke-monetära värdepappersbolag och fondkommissionärer [125200]
Försäkringsföretag [128100, 128200, 128300]
Pensionsinstitut [129100, 129200, 129300, 129400]
Värdepapperiseringsinstitut (FVC) [125100]

Andra finansiella företag, ej MFI

Finansiella servicebolag [126100]
Finansiella bolags icke-vinstdrivande organisationer [126200]
Investmentbolag [125400]
Finansiella bolag med utlåningsverksamhet [125300]
Koncerninterna finansinstitut och utlåningsföretag [127000]
Övriga finansförmedlare [125900]

Icke-finansiell företagssektor [111000, 112000, 113000, 114000]

Kommunala [Sektor 111000 och 114000 med ägarkategori 20 och 30]
Bostadsrättsföreningar [Sektor 114000⁴ och juridisk form 53]
Övriga icke-finansiella företag

Hushåll m.m.

Företagarhushåll [141000, 142000]
Övriga hushåll
Hushållens icke-vinstdrivande organisationer [151000, 152100, 152200]

I de fåtal fall en bostadsrättsförening (juridisk form 53) har ägarkategori 20 (kommun) eller 30 (region) ska motparten klassificeras som bostadsrättsförening.

Bilaga 2:

Landgrupper

Sverige

EMU-länder (Euroområdet)

Övriga EU-länder (EU-länder utanför Euroområdet)

Övriga utlandet

Valutagrupper

Svenska kronor

Euro

Övriga EU-valutor

Övriga utländska valutor

Enskilda länder och valutor i landgrupperna

EU-ländernas land- och valutagrupperns sammansättning ser 2023-01-31 ut som följer:

Landgruppen "EMU-länder" och valutagruppen "Euro"

Land	Landskod	Valutakod
Belgien	BE	EUR
Cypern	CY	EUR
Estland	EE	EUR
Finland	FI	EUR
Frankrike	FR	EUR
Grekland	GR	EUR
Kroatien	HR	EUR
Irland	IE	EUR
Italien	IT	EUR
Lettland	LV	EUR
Litauen	LT	EUR
Luxemburg	LU	EUR
Malta	MT	EUR
Nederländerna	NL	EUR
Portugal	PT	EUR
Slovakien	SK	EUR
Slovenien	SI	EUR
Spanien	ES	EUR
Tyskland	DE	EUR
Österrike	AT	EUR

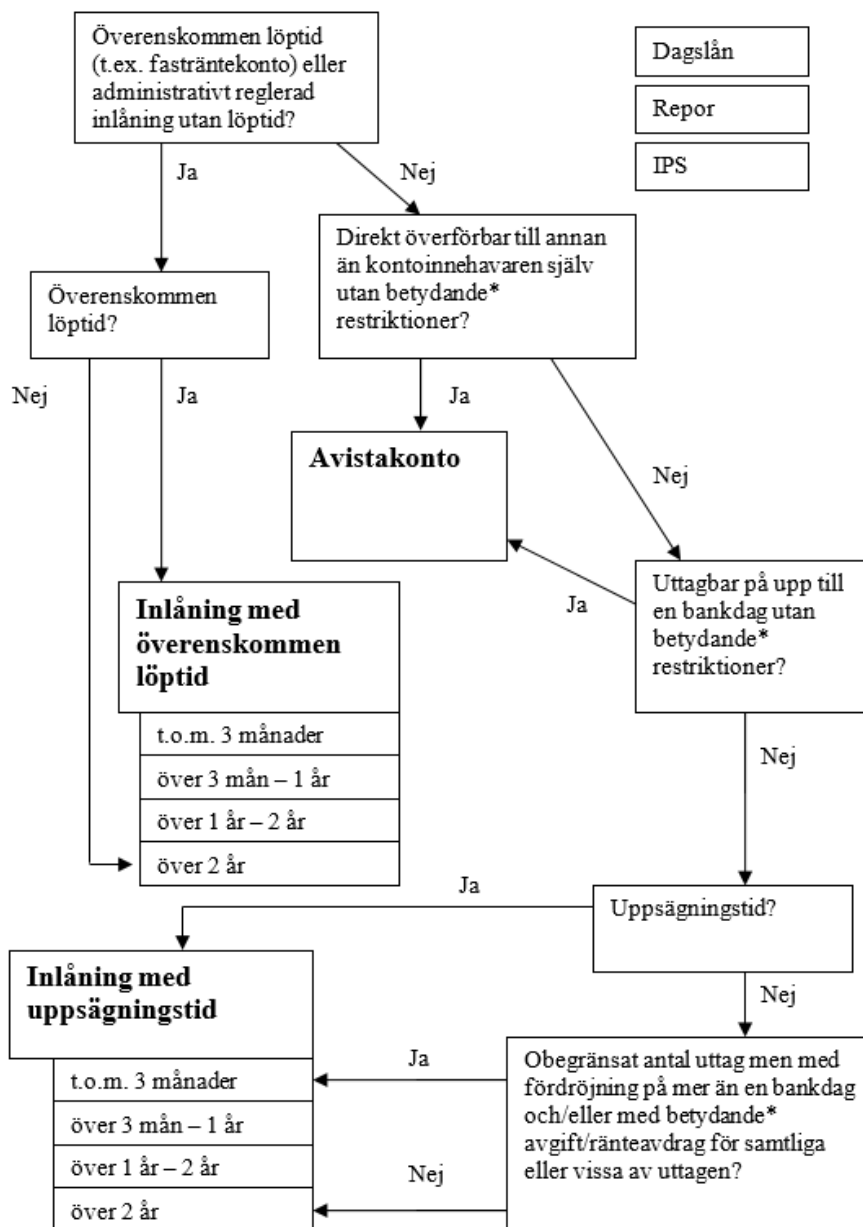
Landgruppen "Övriga EU-länder" och valutagruppen "Övriga EU-valutor"

Land	Landskod	Valutakod
Bulgarien	BG	BGN
Danmark	DK	DKK
Polen	PL	PLN
Rumänien	RO	RON
Tjeckien	CZ	CZK
Ungern	HU	HUF

Landgruppen "Övriga utlandet" och valutagruppen "Övriga utländska valutor" innefattar övriga länder och valutor, exempelvis

Land	Landskod	Valutakod
USA	US	USD
Japan	JP	JPY
Schweiz	CH	CHF
Storbritannien	GB	GBP
Norge	NO	NOK
Med flera...

Bilaga 3: Beslutsträd för klassificering av in- och upplåning

* Med betydande restriktion avses avgift/försämring som motsvarar mer än 0,5 procent av uttagsbeloppet om avgiften uttrycks i procent av uttagsbeloppet. Om uttagsavgiften uttrycks som ett i förväg fastställt belopp avses med betydande en uttagsavgift på mer än 15 kronor per uttag. Som betydande restriktion räknas även att ett konto har begränsat antal fria uttag per år.

Bilaga 4: Exempel på omvärderingar i olika typer av derivat

För att kunna rapportera omvärderingar i derivat måste transaktioner med rätt tecken först beräknas. Den omvärdering som ska rapporteras beräknas sedan som:

$$\text{Omvärdering} = \text{UB} - \text{IB} - \text{Transaktioner}$$

Generellt för transaktioner i derivat gäller att för derivat på tillgångssidan (positivt marknadsvärde) ger ett positivt kassaflöde (erhållen betalning) upphov till motsvarande negativ transaktion på tillgångssidan medan ett negativt kassaflöde (erlagd betalning) ger en motsvarande positiv transaktion på tillgångssidan.⁹

För derivat på skuldsidan (negativt marknadsvärde) ger ett negativt kassaflöde (erlagd betalning) en motsvarande negativ transaktion på skuldsidan. Ett eventuellt positivt kassaflöde (erhållen betalning) för derivat på skuldsidan ger en positiv transaktion på skuldsidan.

Tabell: Sammanfattning positiva och negativa kassaflöden i derivat

	Positivt kassaflöde (erhållen betalning)	Negativt kassaflöde (erlagd betalning)
Tillgångssidan (positivt marknadsvärde)	Negativ transaktion	Positiv transaktion
Skuldsidan (negativt marknadsvärde*)	Positiv transaktion	Negativ transaktion

* Ställningsuppgifter ska rapporteras med positivt tecken, exempelvis rapporteras ett derivatkontrakt med marknadsvärde -100 som 100 på skuldsidan.

Vid handel på andrahandsmarknaden är köp en positiv transaktion och försäljning en negativ transaktion för derivat på både tillgångs- och skuldsidan.

För MFI-rapporteringen ska omvärderingar av derivat delas upp på tillgångs- och skuldsidan. Detta gör en skillnad i tecken mellan MFI och Betalningsbalansens blankett FD31 för omvärderingar (värdeförändringar) för derivat på skuldsidan eller derivat som byter sida. För att underlätta avstämning mot FD31 ingår posten förändring i marknadsvärde i exemplen nedan, i MFI-rapporten delas förändringar i marknadsvärde, utom transaktioner, upp på omvärderingar för tillgångar respektive skulder. I MFI specificeras inte erlagd eller erhållen betalning men dessa utgör transaktioner som i sin tur används

⁹ För derivat där marknadsvärdet är noll när kontraktet ingås, vilket är vanligt för bl.a. terminer och swappar, överensstämmer erhållen betalning med realisationsvinsten för instrumentet och erlagd betalning med realisationsförlusten. För optioner och vid handel på andrahandsmarknad är dock ingående marknadsvärde skilt från noll.

för att beräkna omvärderingar. Detta ska dock inte rapporteras i MFI. I MFI ska heller inte erlagd eller erhållen betalning specificeras men dessa utgör transaktioner som i sin tur används för att beräkna omvärderingar.

1 Optionskontrakt

1a Rapportören köper en köpoption

Optionen tecknas period 1 och rapportören betalar en optionspremie. Vid utgången av perioden har underliggande aktie stigit i värde vilket gör att optionskontraktet också stiger i värde.

Period 1

Option	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	-	50	0	50	100	150
Tillgångar	-	50	0	50	100	150
Skulder	-	0	0	0	0	0

Den erlagda betalningen blir en positiv transaktion. UB-IB-Transaktion ger en omvärdering på tillgångssidan på $150-0-50=100$.

Under period 2 sjunker aktiens värde under lösenpriset varför optionens marknadsvärde blir noll.

Period 2

Option	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	150	0	0	0	-150	0
Tillgångar	150	0	0	0	-150	0
Skulder	0	0	0	0	0	0

Inga betalningar görs varför hela skillnaden mellan UB och IB utgörs av omvärdering. UB-IB-Transaktion ger en omvärdering på tillgångssidan på $0-150-0=-150$.

Period 3 ökar aktiens värde vilket får optionen att öka i värde. Kontantavräkning, rapportören erhåller skillnaden mellan aktievärdet och lösenvärdet.

Period 3

Option	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	0	0	60	-60	60	-
Tillgångar	0	0	60	-60	60	-
Skulder	0	0	0	0	0	-

Den erhållna betalningen blir en negativ transaktion på tillgångssidan. UB-IB-Transaktion ger en omvärdering på tillgångssidan på $0-0-(-60)=60$.

1b Rapportören ställer ut en köpoption

Exemplet kan också ses som rapporteringen av motparten i exempel 1a. Första perioden erhåller rapportören en optionspremie. Aktierna ökar under perioden i värde vilket ökar skulden.

Period 1

Option	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	-	0	50	-50	-100	-150
Tillgångar	-	0	0	0	0	0
Skulder	-	0	50	50	100	150

Den erhållna betalningen blir en positiv transaktion på skuldsidan (skulden ökar), vilket ger en omvärdering på skuldsidan på $UB-IB-Transaktioner = 150-0-50=100$.

Under period 2 sjunker värdet på aktien under lösenpriset så optionens marknadsvärde blir noll.

Period 2

Option	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	- 150	0	0	0	150	0
Tillgångar	0	0	0	0	0	0
Skulder	150	0	0	0	-150	0

Eftersom inga betalningar gjorts under period 2 är hela förändringen en omvärdering. Omvärdering på skuldsidan blir $UB-IB-Transaktion = 0-150-0=-150$.

Period 3 ökar aktiens värde vilket får optionen att öka i värde och skulden att öka. Kontantavräkning, rapportören betalar skillnaden mellan aktievärdet och lösenvärdet.

Period 3

Option	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	0	60	0	60	-60	0
Tillgångar	0	0	0	0	0	0
Skulder	0	60	0	-60	60	0

Den erlagda betalningen blir en negativ transaktion på skuldsidan. Omvärderingen på skuldsidan blir $UB-IB-Transaktion=0-0-(-60)=60$.

2 Forwardkontrakt

2a Rapportören ingår avtal om köp av aktier till förutbestämt pris visst datum.

För forwards betalas ingen premie. Under första perioden ökar värdet på underliggande aktier vilket ökar forwardens värde.

Period 1

Forward	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	-	0	0	0	100	100
Tillgångar	-	0	0	0	100	100
Skulder	-	0	0	0	0	0

Inga betalningar har gjorts, omvärderingen på tillgångssidan blir $UB-IB-Transaktion=100-0-0=100$.

Under period 2 sjunker värdet på aktierna under lösenpriset vilket gör att värdet på forwarden sjunker och derivatet blir en skuld.

Period 2

Forward	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	100	0	0	0	-200	-
Tillgångar	100	0	0	0	-100	0
Skulder	0	0	0	0	100	100

Eftersom derivatet byter sida från tillgång till skuld uppkommer omvärderingar på både tillgångs- och skuldsidan. Omvärderingen på tillgångssidan blir $UB-IB-Transaktion=0-100-0=-100$ (tillgångarna minskar) och omvärderingen på skuldsidan blir $UB-IB-Transaktion=100-0-0=100$ (skulderna ökar).

Under period 3 förfaller forwarden. Dessförinnan ökar aktien och forwarden hamnar nu på tillgångssidan igen. Kontantavräkning.

Period 3

Forward	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	- 100	0	100	0	200	-
Tillgångar	0	0	100	-100	100	-
Skulder	100	0	0	0	-100	-

Eftersom derivatet är på tillgångssidan när betalningen erhålls blir det en negativ transaktion. Omvärderingen på tillgångssidan blir $UB-IB-Transaktion = 0-0-(-100)=100$.

Värdeförändringen ökar tillgångssidan fram tills forwarden förfaller och tillgångarna minskar. Eftersom derivatet bytt sida från föregående period uppkommer också en omvärdering på skuldsidan på $UB-IB-Transaktion = 0-100-0=-100$.

3 Futurekontrakt

Derivat som rapporteringsdagen finns i balansen men som har noll i marknadsvärde ska rapporteras på tillgångssidan. För futures som handlas över börs sker daglig avräkning. Exemplet utgår därför från att kontraktets marknadsvärde är noll, även om det finns undantag.

Period 1

Future	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	-	0	0	50	100	150
Tillgångar	-	0	200	-200	200	0
Skulder	-	0	0	0	0	0

Transaktioner för derivat med marknadsvärde noll hänförs till tillgångssidan (derivat som inte längre är kvar i balansen hänförs till den sida de befann sig på den senaste transaktionsdagen). Den erhållna marginalbetalningen blir en negativ transaktion på tillgångssidan vilket ger en omvärdering på tillgångssidan på $UB-IB-Transaktion = 0-0-(-200)=200$.

Under period 2 betalar rapportören löpande avräkning på 100 och får 300 betalt av börsen. Detta ger en nettovinst på 200

Period 2

Future	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	0	100	300	-200	200	0
Tillgångar	0	100	300	-200	200	0
Skulder	0	0	0	0	0	0

Då derivatet hänförs till tillgångssidan ger de erlagda marginalbetalningarna en positiv transaktion medan de erhållna betalningarna ger en negativ transaktion. Periodens sammanlagda transaktion blir därmed $100-300=-200$ vilket ger en omvärdering på tillgångssidan på $UB-IB-Transaktion=0-0-(-200)=200$.

Under period 3 erhålls marginalbetalning på 50 från börsen innan kontraktet förfaller.

Period 3

Future	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	0	0	50	-50	50	-
Tillgångar	0	0	50	-50	50	-
Skulder	0	0	0	0	0	-

Den erhållna marginalbetalningen blir en negativ transaktion på tillgångssidan. Omvärderingen på tillgångssidan blir därmed $UB-IB-Transaktion = 0-0-(-50)=50$.

4 Swapkontrakt

Rapportören ingår ett swappavtal om att byta fast mot rörlig ränta på ett obligationslån. Rapportören vill heller inte ha valutarisk i EUR. På lösendagen då också obligationen förfaller betalas SEK och mottas EUR. Swappen har därmed två valutaben och två ränteben.

Under period 1 ingås kontraktet. Ingen premie eller liknande betalas. Under perioden sjunker både kronan och rörlig ränta i värde. Kronfallet ökar swappens värde medan räntefallet minskar värdet. Kronfallet ökar swappens värde med 1 000 medan räntefallet minskar värdet med 300. Den sammanlagda värdeförändringen är därmed en ökning på 700.

Period 1

Swap	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	-	0	0	0	700	700
Tillgångar	-	0	0	0	700	700
Skulder	-	0	0	0	0	0

Omvärderingen på tillgångssidan blir $UB-IB-Transaktion = 700-0-0=700$.

Under period 2 är kronkursen oförändrad medan den rörliga räntan faller. Swappens värde sjunker men är fortfarande positivt.

Period 2

Swap	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	700	0	0	0	-500	200
Tillgångar	700	0	0	0	-500	200
Skulder	0	0	0	0	0	0

Omvärderingen på tillgångssidan blir $UB-IB-Transaktion=200-700-0=-500$.

Under period utvecklas kronkursen gynnsamt för rapportören. Swappen ökar i värde. Under period 3 betalar rapportören kupong på obligationerna. Då den rörliga räntan är lägre än den fasta sker också en betalning till derivatets kontraktspart.

Period 3

Swap	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	200	500	0	500	3 800	4 500
Tillgångar	200	500	0	500	3 800	4 500
Skulder	0	0	0	0	0	0

Då swappen är på tillgångssidan blir den erlagda betalningen en positiv transaktion. Tillgångssidans omvärdering blir $UB-IB-Transaktion=4\ 500-200-500=3\ 800$.

Under period 4 ökar kronan i värde samtidigt som den rörliga räntan sjunker. Swappen får därför ett negativt marknadsvärde.

Period 4

Swap	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	4 500	0	0	0	-8 500	-4 000
Tillgångar	4 500	0	0	0	-4 500	0
Skulder	0	0	0	0	4 000	4 000

Swappen byter under perioden sida varför omvärderingar uppstår på både tillgångs- och skuldsidan. På tillgångssidan blir omvärderingen $UB-IB-Transaktion = 0-4\,500-0=-4\,500$ och på skuldsidan blir omvärderingen $4\,000-0-0=4\,000$.

Under period 5 förfaller swappen. Fram till dess har marknadsvärdet minskat ytterligare. Rapportören betalar skulden på 6 000 till kontraktspartnern.

Period 5

Swap	IB	Erlagt betalning	Erhållen betalning	Transaktion	Omvärdering	UB
Marknadsvärde	-4 000	6 000	0	6 000	-2 000	-
Tillgångar	0	0	0	0	0	-
Skulder	4 000	6 000	0	-6 000	2 000	-

Eftersom swappen är på skuldsidan när den förfaller blir den erlagda betalningen en negativ transaktion på skuldsidan. Omvärderingen på skuldsidan blir $UB-IB-Transaktion=0-4\,000-(-6\,000)=2\,000$

Bilaga 5: Exempel remburs

Ett svenskt företag som importerar varor öppnar en remburs hos rapportören som utgör betalningsgaranti på 20 miljoner kronor för den exportören i EMU. Ett svenskt exportföretag vänder sig till rapportören för att få en remburs bekräftad så företaget ska var säkra på att få betalt även om politisk oro skulle förhindra den rembursöppnande banken i övriga utlandet från att fullgöra sitt åtagande. Detta rapporteras som 20 miljoner kronor med motpart EMU (öppnade rembursen) och 10 miljoner kronor med motpart i Sverige (bekräftade rembursen).

